

ΞΕΣΗΚΩΘΗΚΑΝ ΠΑΛΙ ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Μπαζώνουν την λίμνη Αργυροπούλου!

24/02/1991

Του Αλέξη Καλέση

Η κακοποίηση της λίμνης Αργυροπούλου συνεχίζεται, κάτω από τη γενικότερη αδιαφορία των αρμοδίων υπηρεσιών της Νομαρχίας.

Όπως αποκαλύπτει σήμερα η «Ε» πριν από 15 ημέρες περίπου έγιναν μπαζώσεις επί της λίμνης, και σε βάθος 15 - 20 μέτρων όπως καταγγέλλει ο τοπικός Σύλλογος Φίλων του Περιβάλλοντος.

Οι μπαζώσεις έγιναν από ιδιώτη, ο οποίος - όπως ισχυρίζεται - έλαβε άδεια από τη ΔΕΗ προκειμένου να δημιουργήσει εκεί εγκατάσταση αντλιοστασίου. Χρησιμοποιούν δε, για να «πατήσουν» πάνω σ' αυτές ο αγωγός άντλησης του νερού.

Η έκταση αυτή - όπως αναφέρεται και σε σχετικό έγγραφο που έστειλε η κοινότητα Αργυροπούλου στις αρμόδιες υπηρεσίες - είναι κοινοτική, και κατά συνέπεια τα μπάζα την έχουν καταπατήσει.

«Τα μπάζα - είπε εκπρόσωπος του Συλλόγου στην «Ε» - ρίχθηκαν σε σημείο όπου πρώτα ήταν νερό. Η ειρωνεία δε, είναι ότι οι μπαζώσεις άρχισαν 2-3 ημέρες μετά από σύσκεψη στη Νομαρχία, στη διάρκεια της οποίας είχαμε επισημάνει τον κίνδυνο των καταπατήσεων επί της λίμνης».

Πώς προκύπτει ο κίνδυνος αυτός;

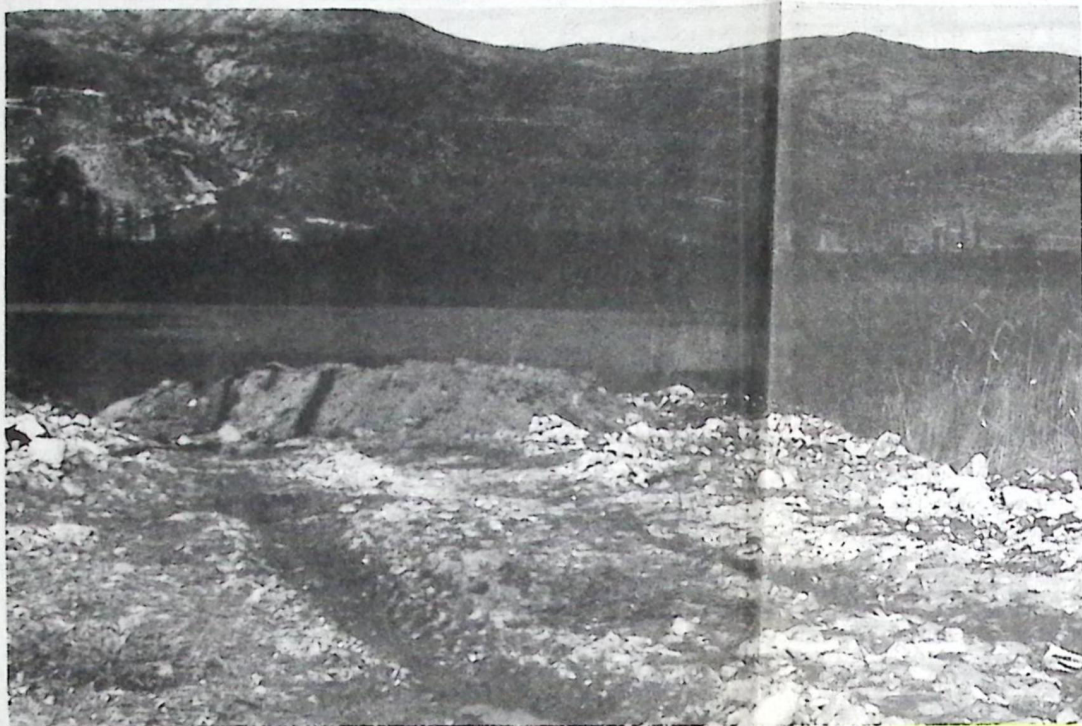
Από την έλλειψη σαφούς οριοθέτησης της έκτασης της λίμνης.

Όπως είναι γνωστό, οι πηγές Μάτι Τυρνάβου, σχημάτισαν λίμνη που στο παρελθόν έφθανε τα 650 - 700 στρέμματα.

Με τον καιρό, η λίμνη άρχισε να υφίσταται συρρίκνωση, κυρίως λόγω της γενικότερης περιόδου της ξηρασίας.

Το τελευταίο καλοκαίρι μάλιστα,

● Επιτακτική ανάγκη να καθορισθούν τα όριά της, γιατί οι καταπατήσεις άρχισαν να πληθαίνουν

περιορίσθηκε μόλις στα 40 στρέμματα.

Η διαρκής αυτή συρρίκνωση, ήγειρε τις βλέψεις παρόχθιων ιδιοκτητών, που σιγά - σιγά, άρχισαν να οργώνουν το έδαφός της, και να το προσθέτουν στην ιδιοκτησία τους.

Η κοινότητα Αργυροπούλου και ο Σύλλογος Φίλων του περιβάλλοντος, επανειλημμένως ζήτησαν από τη Νομαρχία να οριοθετηθεί επισήμως την έκταση της λίμνης πριν το πρόβλημα των καταπατήσεων

λάβει εκτενείς διαστάσεις και πριν η υπόθεση εξελιχθεί σε παρόμοια μ' αυτή της Κάρλας.

★ Μόλις το περασμένο Φθινόπωρο η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων προχώρησε σε αποτύπωση της έκτασης, αναγνωρίζοντας ως λίμνη, έκταση περί τα 250 στρέμματα.

Η κοινότητα αμφισβητεί έντονα τον καθορισθέντα αριθμό στρεμμάτων και δηλώνει πως ο επίσημος αυτός περιορισμός ανοίγει «τον ασκό» των καταπατήσεων.

Αναγνωρίζοντας ότι υπάρχουν καταπατήσεις, η ΔΕΒ - όπως είπε στην «Ε» ο προϊστάμενος κ. Κων. Γκούμας - ζήτησε από την Τοπογραφική Υπηρεσία να χαράξει τοποδιάγραμμα για οριστικό καθορισμό των ορίων.

Φυσικά, αν η διαδικασία αυτή προχωρήσει με το ρυθμό που συνηθίζουν οι δημόσιες υπηρεσίες, μάλλον δεν θα μείνει έκταση χωρίς να καταπατηθεί.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

★ Στο μεταξύ, χθες το πρωί, ο Σύλλογος κατήγγειλε ότι δίπλα στις μπαζώσεις που έγιναν, και σε έκταση που - κατά το Σύλλογο - είναι κοινοτική, άρχισε η ανέγερση οικίσκου για τοποθέτηση ηλεκτρομοτέρ.

Η ανέγερση γίνεται από τον ενοικιαστή της έκτασης, ο οποίος κατέχει σχετική άδεια από τη ΔΕΗ (λόγω της χθεσινής αργίας, αυτό δεν έγινε δυνατό να εξακριβωθεί).

Είπε ακόμη ότι τα χωράφια είναι ιδιοκτησία της Ρένας Τσιάνια, απ' όπου και τα ενοίκιασε, και ότι το χώρο ανεγέρσεως του αντλιοστασίου του τον επέδειξε η ΔΕΗ.

★ Η «Ε» ασφαλώς δεν είναι σε θέση να ελέγξει τίτλους ιδιοκτησίας, όρια παλαιά και νέα, εκτάσεων κοινοτικών ή ιδιωτικών.

Ωστόσο, επειδή έχει «πικρή πείρα» απ' αυτό που λέγεται αδιαφορία υπηρεσιών για τη λίμνη και το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, πιστεύει ότι είναι ανάγκη, - και

δη άμεση - να καθοριστούν με σαφήνεια τα όριά της πριν είναι αργά, με πρώτη κίνηση τον έλεγχο της νομιμότητας των μπαζώσεων.

Λυπηρότερο δε όλων, είναι η προσπάθεια που γίνεται από πλευράς Νομαρχίας και ορισμένων αγροτικών συλλόγων, να περάσει η εσφαλμένη άποψη ότι η λίμνη Αργυροπούλου δεν είναι λίμνη, αλλά μια «μπάρα» που εμφανίζεται ή εξαφανίζεται περιοδικά. Η λογική αυτή είναι ο ασφαλέστερος δρόμος για την οριστική... «κατάργησή της» από χάρτου, σε μια εποχή που - βοηθώντας του φετινού καιρού - η λίμνη έχει αυξήσει σημαντικά την επιφάνειά της.

Τέλος, να επισημάνουμε ως λίαν ανησυχητικό το γεγονός ότι στις πηγές του Μάτι Τυρνάβου, τον τελευταίο χρόνο εναποτίθενται «κοτρώνες» που αργά αλλά σταθερά δημιουργούν πρόβλημα στη ροή των υδάτων. Και μ' αυτό το θέμα τί θα γίνει;

Χωρίς νερό τον Ιούλιο ο Πηνειός

♦ ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΦΕΤΟΣ

Του
Σωτήρη Ζαχαριά

Στα τέλη του Φεβρουαρίου του 1990 -πέρυσι τέτοια εποχή- οι αρμόδιοι αλλά και ενδιαφερόμενοι, κυρίως αγρότες, είχαν αρχίσει να ανησυχούν για την παροχή νερού στον Πηνειό, αρχικά και αργότερα για τη κατάσταση συνολικά του υδάτινου δυναμικού.

Εγιναν συσκέψεις, συγκεντρώσεις, ημερίδες. Οι χειρότεροι φόβοι τελικά επαληθεύτηκαν. Ο Πηνειός στέρεψε εντελώς. Πέθανε. Η λίμνη Ταυρωπού δεν ανταποκρίθηκε. Η στάθμη στις γεωτρήσεις υποβιβάστηκε. Πολλές γεωτρήσεις έπαψαν να λειτουργούν.

Η οικολογική καταστροφή θεβαιώθηκε. Σοδειές χάθηκαν. Ευτυχώς δεν διψάσαμε καθώς είχαν ήδη βρεθεί εναλλακτικές λύσεις από την ΔΕΥΑΛ.

Ήταν το 1990. Από τις πιο «ξηρές» χρονιές του αιώνα!

Ενα χρόνο μετά καθώς μπαίνουν στην Ανοιξη μια συζήτηση με τον νέο επικεφαλής της Διευθυνσης Εγγειων Βελτιώσεων κ. Κώστα Γκούμα είναι, το δίχως άλλο, ενδιαφέρουσα. Σύμφωνα μ' αυτά που μας είπε ο κ. Γκούμας, ο οποίος είναι και νομαρχιακός σύμβουλος -εκπρόσωπος του ΓΕΩΤΕΕ, «το πρόβλημα της λειψυδρίας δεν είναι εποχιακό και δεν μπορεί να μας απασχολεί μόνο κατά καιρούς όταν αντιμετωπίζουμε πρόβλημα βροχοπτώσεων. Αν δεν πάρουμε τα μέτρα μας τότε το πρόβλημα θα το ξαναβρούμε σύντομα μπροστά μας».

ΥΔΑΤΙΝΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

Τα στοιχεία των υπηρεσιών λένε ότι το υδάτινο ισοζύγιο στο νομό της Λάρισας είναι αρνητικό.

Το νερό δηλαδή που μπορεί να χρησιμοποιηθεί υπόγειο και επιφανειακό, δεν είναι αρκετό για να καλυφθούν τα 850 - 900 χιλιάδες στρέμματα που αρδεύονται κάθε χρόνο. Στο νομό Λάρισας καλλιεργούνται 2,5 εκατομμύρια στρέμματα από τα οποία αρδεύεται το 40%. Τα 650.000 στρέμματα εξυπηρετούνται από γεωτρήσεις και τα υπόλοιπα 200.000 περίπου από επιφανειακά νερά όπως ο Πηνειός.

Ο ΠΗΝΕΙΟΣ

Τον Μάρτιο & Απρίλιο του 90 ο Πηνειός είχε παροχή μόλις 5-6 κυβικά ανα δευτερόλεπτο, ενώ τον

Μάιο μηδενική.

Σήμερα ο Πηνειός δεν έχει πρόβλημα. Η παροχή του ξεπερνά τα 70 κυβικά το δευτερόλεπτο. Οι βροχές και τα χιόνια στην Καρδίτσα και τα Τρίκαλα δημιούργησαν ικανοποιητική εικόνα στο ποτάμι.

Ετσι ο Πηνειός μπορεί φέτος να τροφοδοτεί πλευρικά τους υπογείους υδροφόρους κατά μήκος της κοίτης του. Νερό αποταμιεύεται απρόσκοπτα στους 5 ταμιευτήρες και στο Ασμακι.

Παρόλα αυτά ο κ. Γκούμας εκτιμά πως «στα τέλη Ιουνίου - αρχές Ιουλίου η παροχή Πηνειού θα μειωθεί έως μηδενισμού!!».

Είναι δεδομένο πλέον ότι ακόμα και στις πιο ευνοϊκές χρονιές από άποψη βροχοπτώσεων το ποτάμι δεν θα είναι ουσιαστικά ζωντανό.

Η ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Πέρυσι ήταν αδύνατο να λάβουμε ενισχύσεις από την Λίμνη Ταυρωπού. Όλο το χρόνο άλλωστε είχαν συγκεντρωθεί στην λίμνη μόλις 30 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού. Φέτος μέχρι τώρα έχουν

ήδη συγκεντρωθεί 70 εκατομμύρια κυβικά μέτρα. Το στοιχείο αυτό είναι ενθαρρυντικό και οι προσδοκίες για διοχέτευση νερού στον Πηνειό από τη λίμνη Ταυρωπού είναι βάσιμες.

ΟΙ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ

Πολλά προβλήματα εμφανίστηκαν τα δύο τελευταία χρόνια στις γεωτρήσεις. Μηδενισμός της παροχής, πτώση της στάθμης, καταπτώσεις κλπ. Στο νομό Λάρισας υπάρχουν περισσότερες από 7.000 γεωτρήσεις από τις οποίες οι 500 είναι κρατικές. Οι γεωτρήσεις της Δ.Ε.Β. δείχνουν ότι στις γεωτρήσεις σε ασβεστολιθικούς όγκους είχαμε πέρυσι μια πτώση σταθμής 10-12 μέτρων και μια επαναφορά μέχρι σήμερα μετά τις βροχοπτώσεις 3-4 μέτρα. Αντίθετα στις γεωτρήσεις σε χαλαρούς σχηματισμούς πετρωμάτων η πτώση της στάθμης ήταν από 5-20 μέτρα ανάλογα με την περιοχή, ενώ η επαναφορά της δεν ξεπέρασε το 1 μέτρο!

Το φαινόμενο αυτό ερμηνεύεται αφενός γιατί η διάθεση του θρόχι-

νου νερού σ' αυτά τα πετρώματα είναι αργή και τα συνολικά θετικά αποτελέσματα θα φανούν στα τέλη Απριλίου και αφετέρου γιατί οι μεγάλες βροχοπτώσεις δεν είναι τελικά και τόσο «μεγάλες». Οπωσδήποτε έβρεξε περισσότερο από ότι τα δύο τελευταία χρόνια όμως ούτε φέτος ξεπεράστηκε ο μέσος όρος της δεκαετίας. Ετσι ο μέσος όρος των υπογείων υδροφόρων δεν κατέστη δυνατόν να αναπληρωθούν.

Η Δ.Ε.Β. Λάρισας έχει εισηγηθεί και έχουν παρθεί μέτρα προστασίας των υπογείων νερών εδώ και χρόνια.

Από τον Δεκεμβριο του 1990 με απόφαση του αρμοδίου υπουργείου έχει απαγορευτεί η ανόρυξη νέων γεωτρήσεων σε όλο σχεδόν τον νομό Λάρισας. Η απαγόρευση θα ισχύσει μέχρι να επιβεβαιωθεί η επαναφορά της στάθμης των υπογείων υδάτων.

ΟΙ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΕΙΣ

Ο μέσος όρος της δεκαετίας 1971-80 ήταν για το νομό της Λάρισας 480 χιλιοστά βροχής πε-

ρίτου.

Στη δεκαετία 1981-90 ο μέσος όρος έπεσε στα 420 χιλιοστά ενώ για την πενταετία 1986-90 στα 390 χιλιοστά. Το φετινό χειμώνα το ύψος βροχής έφτασε τον μέσο όρο της δεκαετίας. Υπάρχει μια συνεχή μείωση που φυσικό είναι να έχει τις επιπτώσεις της στους υπόγειους υδροφόρους.

ΤΑ ΕΡΓΑ

«Ουδέν κακόν αμιγές καλού»

Η λειψυδρία διαρκείας ανάγκασε τις υπηρεσίες να κινητοποιηθούν τους φορείς να δραστηριοποιηθούν και την πολιτεία να ευαισθητοποιηθεί. Τελικά επετεύχθη χρηματοδότηση έργων που συνολικά πλησίασε το 1 δισεκατομμύριο δραχμές τα 2-3 τελευταία χρόνια. Ταυτόχρονα αποκτήθηκε εμπειρία και από καλύτερες θέσεις θα αντιμετωπίζεται πλέον η άσχημη κατάσταση της λειψυδρίας.

Βέβαια οι ταμιευτήρες, τα πρόχειρα φράγματα στον Πηνειό και άλλα μικροέργα δεν αρκούν. Δεν εξασφαλίζουν κανέναν. Πολύ περισσότερο την γεωργική ανάπτυξη.

Τα μεγάλα έργα του Αχελώου δεν είναι του παρόντος. Το φράγμα Σκοκοβού όμως εάν συνεχισθεί απρόσκοπτα η κατασκευή του, σε δύο χρόνια θα μπορεί να ενισχυσει σημαντικά και τον Πηνειό.

Ο μεγάλος ταμιευτήρας της Καρλας, 42.000 στρεμμάτων θα έχει ικανότητα άρδευσης 200.000 στρεμμάτων και θα λύσει και πολλά άλλα προβλήματα, της περιοχής.

Η κατασκευή χωματινών φραγμάτων θα βοηθούσε πολύ ιδίως στην προβληματική περιοχή της Ελασσόνας.

ΤΟ 1991

Ο κ. Γκούμας, προϊστάμενος της Δ.Ε.Β. δηλώνει «συγκρατημένα αισιόδοξος» για την χρονιά που διανύουμε. Πιστεύει ότι δεν θα αντιμετωπίσουμε σοβαρά προβλήματα άρδευσης και ύδρευσης, ιδίως αν η Ανοιξη είναι βροχερή.

Αυτό βέβαια δεν δικαιολογεί εφησυχασμό, ούτε μείωση της έντασης των προσπάθειων για συνέχιση των έργων, για χρηματοδότηση νέων. Επομένως η σωστή διαχείριση των νερών, ο αυτοπεριορισμός των καταναλωτών πρέπει να συνεχίσει να βρίσκονται στο προσκήνιο.

Το «θαμμένο» και χαμένο νερό

ΤΟ ΒΗΜΑ
2 Ιουνίου 1991

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ νεροπο-
ντές, αλλά και τα προγνο-
στικά των μετεωρολόγων (δροχερός
Μάιος) γεμίζουν σταθερά τους
αποταμιευτήρες της Εταιρείας
Υδάτων και απομακρύνουν τον
εφιάλτη της λειψυδρίας. Ακόμη και
αν δεν θρέξει καθόλου, η Αθήνα
έχει επάρκεια νερού ως τις πρώτες
ημέρες του Φεβρουαρίου 1992.
Νερό λοιπόν από τη βροχή στους
αποταμιευτήρες υπάρχει. Αλλά δεν
είναι το μόνο. Το Ινστιτούτο Γεω-
λογικών και Μεταλλευτικών Ερευ-
νών κάνει μια αποκαλυπτική εκτί-
μηση: 9 τρισεκατομμύρια (!) κυβικά
μέτρα νερού καταλήγουν κάθε χρό-
νο στη θάλασσα και επομένως
μένουν ανεκμετάλλευτα, ενώ από
την άλλη πλευρά η Αθήνα αλλά και
πολλές άλλες περιοχές της χώρας
αντιμετωπίζουν κατά καιρούς προ-
βλήματα λειψυδρίας. Η ποσότητα
αυτή που μένει ανεκμετάλλευτη
αφορά μόνον τα υπόγεια νερά και σ'
αυτά δεσφίως αναφέρεται η εκτίμη-
ση του ΙΓΜΕ.

Όπως εξήγησε προς «Το Βήμα» ο
γενικός διευθυντής του Ινστιτού-
του κ. Β. Ανδρονόπουλος, τα
μεσοζωικά ανθρακικά-ασβεστολι-
θικά πετρώματα στην Ελλάδα, που
είναι τα κατ' εξοχήν υδροφόρα,
καταλαμβάνουν σημαντική έκτα-
ση, που ανέρχεται σε 45.000 τετρ.
χιλιόμετρα, δηλαδή το 30% της
συνολικής επιφάνειας του ηπειρω-
τικού και νησιωτικού χώρου. Συ-
γκριτικά στοιχεία με άλλες μεσο-
γειακές χώρες αποδεικνύουν ότι το
ποσοστό αυτό είναι από τα υψηλό-
τερα στην Ευρώπη (π.χ. Τουρκία
20%, Ισπανία 25%, Γιουγκοσλαβία
33%).

Αν γίνει αποδεκτό ότι κάθε
χρόνο τα νερά της βροχής καταλή-
γουν σε βάθος 200 χιλιομέτρων
μέσα στη γη, τότε κατά μέσον όρο
μέσα στις ασβεστολιθικές μάζες
διακινούνται ετησίως περίπου 9
τρισ. κυβικά μέτρα νερού.

ΕΠΕΙΔΗ συνήθως οι ασβε-
στολιθικές μάζες βρίσκονται
κοντά στη θάλασσα, σημαντικό
ποσοστό από τις ποσότητες αυτές
του νερού, που διακινούνται εκεί,
αναδύζονται τελικά παραθαλάσσια
ή υποθαλάσσια από μεγάλες παρά-
κτιες υφάλμυρες πηγές. Οι ποσότη-
τες αυτές είναι της τάξεως του 20%
των συνολικών αποθεμάτων, δηλα-
δή 1,8 τρισ. κυβικά μέτρα νερού!

Πολλές από τις παράκτιες αυτές
πηγές εντοπίζονται στον νησιωτικό
χώρο, όπου οι ανάγκες ύδρευσης
και άρδευσης αυξάνονται κάθε
χρόνο, κυρίως λόγω της τουριστι-
κής κίνησης. Τέτοιες πηγές, που
αποδίδουν μεγάλες ποσότητες νε-
ρού, υπάρχουν στο Ηράκλειο, στον

9 τρισ. κυβικά μέτρα βρίσκονται μέσα στις
ασβεστολιθικές μάζες και θα μπορούσαν να
ξεδιψάσουν για χρόνια όλη την Ελλάδα

(σε λίτρα κάθε ημέρα)

ΠΟΣΙΜΟ & ΜΑΓΕΙΡΕΥΜΑ 5

18 ΠΛΥΣΙΜΟ
ΠΙΑΤΩΝ (ΜΗΧ.)

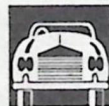

ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ
ΡΟΥΧΩΝ 23

59 ΛΟΥΤΡΟ,
ΞΥΡΙΣΜΑ Κ.Λ.Π.

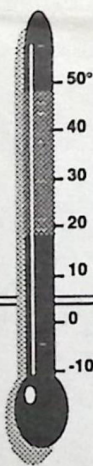

63 ΜΕ
ΚΑΖΑΝΑΚΙ

ΠΛΥΣΙΜΟ ΤΟΥ 4
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

27 ΑΝΑΨΥΧΗ
(ΚΗΠΟΣ)

ΑΠΩΛΕΙΕΣ 36

ΣΥΝΟΛΟ 235

(Ένα μοσχάρι
χρειάζεται 75
λίτρα
την ημέρα)

Στο δικό μας κλίμα η κατανάλωση
υπολογίζεται στα 300 λίτρα/ημέρα
ενώ στους καλοκαιρινούς μήνες
μπορεί να φθάσει τα 500 λίτρα
την ημέρα

Γράφημα «ΤΟ ΒΗΜΑ»

ΠΗΓΗ: Εκτιμήσεις
του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος

Άγιο Νικόλαο και σε άλλες περιο-
χές της Κρήτης, στη Φωκίδα, στη
Ναύπακτο και στον Βόλο, για
παράδειγμα.

ΤΟ ΕΝΑ έβδομο της ποσότη-
τας του νερού που καταλήγει
στη θάλασσα μέσω των παράκτιων
και παραθαλάσσιων πηγών ανα-
δύσεων εκτιμάται ότι θα μπορού-
σε να λύσει το πρόβλημα της
ύδρευσης ολόκληρου του ελληνι-
κού πληθυσμού. Ενδεικτικά ανα-
φέρεται ότι οι ανάγκες ύδρευσης
του συνόλου του ελληνικού πληθυ-
σμού (10 εκατ.) ανέρχονται σε 730
εκατ. κυβικά μέτρα νερού την
ημέρα, δηλαδή σε 266,4 δισ. κυβικά
μέτρα νερού ετησίως.

Με άλλα λόγια, η Ελλάδα δεν
πάσχει από νερό, αλλά από έργα
περισυλλογής του και εν συνεχεία
διοχτευσής του στην κατανάλωση.
Αλλά και από τα έργα που ήδη
λειτουργούν εμφανίζονται
διαρροές προς τη θάλασσα, ειδικά
στην Υλίκη, στον Παρνασσό και
αλλού. Και ύστερα συζητείται πρό-
βλημα λειψυδρίας και η ΕΥΔΑΠ
ζητεί να κάνουν οικονομία οι
καταναλωτές!

Πράγματι, οι καταναλωτές νε-
ρού της περιοχής πρωτευούσης
κάνουν οικονομία και για λόγους...
οικονομικούς, αφού η ΕΥΔΑΠ
ετοιμάζεται πάλι να αυξήσει τα
τιμολόγια της. Χαρακτηριστικό εί-
ναι ότι τις ημέρες του Πάσχα
σημειώθηκε η μεγαλύτερη οικονο-
μία κατανάλωσης νερού στην προ-
τεύουσα, αφού οι περισσότεροι
Αθηναίοι εγκατέλειψαν την πόλη.
Η μεγαλύτερη μείωση κατανάλω-
σης νερού ως τα σήμερα σημειώθη-
κε από την ΕΥΔΑΠ τη Μ. Παρα-
σκευή και έφθασε σε ποσοστό
39,82%. Το Μ. Σάββατο η μείωση
ήταν 27,8% και το Πάσχα 39,2%, σε
σύγκριση με τις αντίστοιχες περσι-
νές ημερομηνίες. Αντίθετα, το Σάβ-
βατο, 13 Απριλίου, σημειώθηκε
αύξηση κατανάλωσης σε ποσοστό
4,4% και τη Δευτέρα, 15 Απριλίου,
αύξηση-ρεκόρ σε ποσοστό 24,72%.
Η αιτία της αύξησης αυτής είναι
απλή: πέρυσι, στις 15 Απριλίου
ήταν Πάσχα. Πάντως, τις 17 πρώτες
ημέρες του Απριλίου η μέση μείωση
κατανάλωσης έφθασε σε ποσοστό
14,32%.

Δηλαδή οι Αθηναίοι μειώνουν
όσο μπορούν την κατανάλωση νε-
ρού, αλλά το νερό χάνεται υπογειώς
στη θάλασσα. Πάντως, οι εφετινές
βροχές και τα χιόνια που άρχισαν
να λιώνουν, ακόμη και αν υπάρξει
ένα σκληρό καλοκαίρι με καύσωνα,
έλυσαν το πρόβλημα της λειψυ-
δρίας τουλάχιστον για εφέτος.

Βάσω Ομήρου

2/1992

Σταθμός για την επίλυση του αρδευτικού η δημοπράτηση του φράγματος Λόφου

Του Δημήτρη
Κατσανάκη

Η δρομολόγηση μιας διαφορετικής πολιτικής για την επίλυση του αρδευτικού προβλήματος σε εκατοντάδες χιλιάδες στρεμμάτων καλλιεργήσιμης έκτασης με παράλληλη διατήρηση του υπέργειου και υπόγειου υδάτινου ισοζυγίου πρόβαλε ιδιαίτερα επιτακτική κατά τα τελευταία χρόνια με την εμφάνιση περιόδων ανομβρίας

Η ιδιαίτερα παρατεταμένη περίοδος ξηρασίας το καλοκαίρι του 1990 απέδειξε περίτρανα ότι η ανόρυξη αρδευτικών γεωτρήσεων δεν αποτελεί την ορθή αντιμετώπιση του προβλήματος αλλά ένα μέτρο ανακούφισης του αγροτικού κόσμου της περιοχής με καταστροφικές επιπτώσεις στην διατήρηση του περιβάλλοντος καθώς η άντληση νερού ανεξέλεγκτη στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, δημιουργεί αρνητικό υδάτινο ισοζύγιο, δηλαδή μείωση των υδάτινων αποθεμάτων του νομού.

Οι συνεχείς επισημάνσεις και τα διαθήματα του νομάρχη Λάρισας κ. Εξαδάκτυλου στους ανώτερους και ανώτατους παράγοντες του υπουργείου Γεωργίας για την χρηματοδότηση και την κατασκευή έργων υποδομής στο νομό αφορούν την κατασκευή μονίμων φραγμάτων, που μπορούν να συλλέγουν τα λιγότερα ή τα περισσότερα νερά των βροχοπτώσεων όλης της χρονιάς και να χρησιμοποιούνται

για την άρδευση των καλλιεργούμενων εκτάσεων τους θερινούς μήνες.

Στην κατεύθυνση αυτή η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων έχει καταρτίσει με πρωτοβουλίες που ανέλαβε από το 1986 ένα φιλόδοξο πρόγραμμα κατασκευής φραγμάτων με σημαντικότερα αυτά του Διλόφου Φαρσάλων, Λόφου, Λιβαδίου και Αγιονερίου Ελασσόνας, η υλοποίηση του οποίου απαιτεί την γενναία χρηματοδότηση των 5 δις. δρχ. τουλάχιστον.

Προ δεκαπενθημέρου μια δημοπράτηση που έγινε στις εγκαταστάσεις της ΔΕΒ και παρέμεινε άγνωστη για την κοινή γνώμη ίσως αποτελέσει σταθμό στην ιστορία του νομού για την επίλυση του αρδευτικού προβλήματος. Η δημοπράτηση αφορούσε το φράγμα Λόφου Ελασσόνας συνολικού προϋπολογισμού 330 εκ. δρχ. χρηματοδοτούμενο από το ΠΕΠ Θεσσαλίας, την κατασκευή του οποίου ανέλαβε η μειοδότητρια εταιρία «ΑΚΤΙΣ» δίνοντας ποσοστό έκπτωσης 63%.

Με αφορμή την εξέλιξη αυτή ο διευθυντής της ΔΕΒ κ. Κων. Γκούμας εξέφρασε την πλήρη ικανοποίησή του για την κατάληξη μιας προσπάθειας πέντε και πλέον χρόνων και δήλωσε στην «Ε»:

«Τόσο εγώ όσο και όλοι οι συνάδελφοι και συνεργάτες που ασχοληθήκαμε με την υπόθεση αυτή αισθανόμαστε δικαιωμένοι αφού το όραμα, που αποτελούσαν τότε για μας τα φράγματα, θλέπουμε να γίνεται πραγματικό-

τητα. Δεν είναι υπερβολή να μιλάω για όραμα αν αναλογιστεί κανείς ότι συνολικά η υπόθεση της αναγνώρισης, της μελέτης, της δημοπράτησης και της κατασκευής ενός φράγματος ήταν μια δύσκολη υπόθεση με ανυπέρβλητα εμπόδια και προβλήματα που έπρεπε να ξεπεραστούν για να προχωρήσουμε σε επόμενο στάδιο.

Με την κατασκευή του έργου θα αποκτηθεί και η εμπειρία κατασκευής παρόμοιων έργων, για τα οποία η υπηρεσία δεν έχει καμία πείρα, στοιχείο απαραίτητο για να προχωρήσει το φιλόδοξο πρόγραμμα κατασκευής φραγμάτων στο νομό.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε το 1986 με χρηματοδότηση του τότε νομαρχιακού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και με συνεργασία ομάδας καθηγητών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης που εκπόνησε μελέτες αναγνώρισης 30 περίπου κατάλληλων θέσεων για φράγματα, από τις οποίες αρχικά επιλέχσαν 5 για την εκπόνηση οριστικών μελετών. Οι θέσεις αυτές είναι του Λόφου, Λιβαδίου, Διλόφου Φαρσάλων, Αγιονερίου και Κεφαλοβρύσου, για τις οποίες ήδη παραδόθηκαν οι οριστικές μελέτες και ανατέθηκε σε μελετητικό γραφείο η σύνταξη των τευχών δημοπράτησης για τον Λόφο, το Λιβάδι και το Δίλοφο.

Το τεύχος δημοπράτησης του Λόφου παραδόθηκε και ήδη όπως προαναφέρθηκε έγινε η δημοπράτηση, το τεύχος δημοπράτησης του Λιβαδίου παραδί-

δεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα ενώ του Διλόφου αναμένεται να παραδοθεί περί τα μέσα του φετινού καλοκαιριού.

Για τα τεύχη των φραγμάτων Αγιονερίου και Κεφαλοβρύσου έχει ζητηθεί η χρηματοδότηση από το φετινό νομαρχιακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε εξέλιξη βρίσκονται και οι μελέτες του φράγματος Καλλιθέας Ελασσόνας που χρηματοδοτείται από την ΣΑΤΑ καθώς και του φράγματος Αμπελακίων - Πουρναρίου, τα οποία ξεκίνησαν το 1991 και θα παραδοθούν στο τέλος του τρέχοντος έτους ενώ ξεκίνησε και η αναγνώριση και νέων κατάλληλων θέσεων στις επαρχίες Αγιάς και Τυρνάβου σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Παράλληλα με αυτά ξεκίνησε και η οριστική μελέτη 3 μικρών φραγμάτων στην επαρχία Ελασσόνας, που παρουσιάζει τα μεγαλύτερα αρδευτικά προβλήματα. Ενα από τα τρία φράγματα είναι και του Μεγάλου Ελευθεροχωρίου η μελέτη του οποίου παραδίδεται εντός των ημερών και αναμένεται να δημοπρατηθεί άμεσα καθώς έχει εξασφαλιστεί από τα ΜΟΠ η απαιτούμενη πίστωση των 100 εκ. δρχ.

Η σπουδαιότητα της υλοποίησης του προγράμματος κατασκευής φραγμάτων είναι έκδηλη για το νομό. Ιδιαίτερα για τις χρονιές με παρατεταμένη ανομβρία όπως η φετινή που προβλέπεται δύσκολη και παρόμοια με αυτή του 1990.

«Καβγάς» για τα νερά της λίμνης Αργυροπούλου

♦ Η ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΡΟΩΘΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΓΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΕΙ ΛΙΜΝΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ 16/3/1992

ΤΥΡΝΑΒΟΣ (Του ανταποκριτή μας Κώστα Τσόλα).

Χωρίς σύγκλιση απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων πλευρών κατέληξε χθες το μεσημέρι η σύσκεψη, με θέμα την κατανομή του νερού της λίμνης Αργυροπούλου, που πραγματοποιήθηκε στο Δημαρχείο Τυρνάβου. Τη σύσκεψη οργάνωσε η Δ/νση Εγγείων Βελτιώσεων Ν. Λάρισας και πήραν μέρος όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς της περιοχής, υπό την προεδρία του προϊσταμένου Δ.Ε.Β. κ. Κωνσταντίνου Γκούμα.

Η πραγματοποίηση της συνάντησης κρίθηκε αναγκαία, γιατί η κατάσταση πριν τις τελευταίες βροχές, με την έλλειψη νερού από τον μήνα Απρίλιο, ήταν τραγική. Η σύσκεψη οργανώθηκε με πρόταση του νομάρχη Λάρισας κ. Εξαδάκτυλου, ο οποίος συζήτησε το θέμα σε πρόσφατη επίσκεψη στον Αμπελώνα.

Στην αρχική του ομιλία ο κ. Γκούμας αναφέρθηκε στο σύνθετο πρόβλημα των νερών της λίμνης, χρήστες (ενδιαφερόμενοι) της οποίας είναι οι αρδευτές

των δήμων Αμπελώνα και Τυρνάβου και των κοινοτήτων Φαλάνης, Βρυσιόπου, Γιάννουλης, Δελερίων, Αργυροπούλου.

Το νερό όμως είναι - ως γνωστόν - λιγοστό και δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες όλων. Αποτέλεσμα, κοινότητα Αργυροπούλου και σύλλογος Αλιέων να αντιδρούν δυναμικά στην υδροληψία για αρδευτικούς σκοπούς πέραν των ορίων ασφαλείας.

♦ Ο κ. Γκούμας ζήτησε από τις δύο πλευρές τις προτάσεις τους για μια δίκαιη λύση του προβλήματος.

Στη συνέχεια μίλησε εκ μέρους των 8.000 αρδευτών του δήμου Αμπελώνα και των κοινοτήτων Βρυσιόπου, Γιάννουλης, Φαλάνης, Δελερίων κ.λ.π. ο πρόεδρος του ΤΟΕΒ Μάτι Τυρνάβου κ. Παύλος Σωτηρίου, ο οποίος αναφέρθηκε με στοιχεία στο δικαίωμα που έχει ο ΤΟΕΒ σύμφωνα με υπουργικές αποφάσεις και νομοθετικά διατάγματα να χρησιμοποιεί το νερό των πηγών.

Δυστυχώς όμως, κατά τον κ. Σωτηρίου, «ενώ ο ΤΟΕΒ ενεργεί νόμιμα και με τις σχετικές απο-

φάσεις καταβάλλεται προσπάθεια να φανούν οι ενέργειες αυτές ως παράνομες και να συρευτεί ο πρόεδρος του ΤΟΕΒ στα δικαστήρια».

Τόνισε ακόμη, ότι δυστυχώς, αν και στέλεχος της Ν.Δ., πρέπει να τονίσει ότι από την πρώτη σύσκεψη που έγινε τον Φεβρουάριο του 1991 μέχρι σήμερα δεν έγιναν όσα έπρεπε για να λυθεί το πρόβλημα. Και κατέληξε, τονίζοντας ότι σήμερα είναι υποχρεωμένος να τηρήσει το νόμο προς το συμφέρον των χιλιάδων παραγωγών.

Στη συνέχεια, ο πρόεδρος της κοινότητας Αργυροπούλου κ. Γιώργος Βόγγολης, αναφέρθηκε στην καταστροφή του περιβάλλοντος στην περιοχή της λίμνης και ζήτησε την κατασκευή μόνιμου τσιμεντένιου φράγματος στην αρχή της κεντρικής διώρυγας, ύψους δύο μέτρων, με σκοπό την διατήρηση της λίμνης και τους δύσκολους μήνες του καλοκαιριού.

Στη συνάντηση μίλησαν ακόμη οι δήμαρχοι Αμπελώνα και Τυρνάβου, εκπρόσωποι συλλόγων, συνεταιρισμών και κοινοτήτων της περιοχής.

Στο τέλος της συνάντησης, ο προϊστάμενος ΔΕΒ αναφέρθηκε στα σημαντικά έργα που έγιναν τα τελευταία 3 χρόνια στην περιοχή, τις νέες γεωτρήσεις που δόθηκαν στη λειτουργία και πρότεινε όπως το φράγμα που θα πραγματοποιηθεί να έχει ύψος περίπου 1,20 μ. σε μια προσπάθεια να βρει τη μέση λύση μεταξύ των δύο πλευρών, αφού η κοινότητα Αργυροπούλου ζητά ύψος δύο μέτρα και ο ΤΟΕΒ ύψος 0,05 μ.

Αναμένεται πλέον απόφαση από τις αρμόδιες υπηρεσίες και το νομάρχη, χωρίς ίσως τη σύμ-

φωνη γνώμη των ενδιαφερομένων πλευρών.

ΠΑΡΑΒΡΕΘΗΚΑΝ

Στη συνάντηση πήραν ακόμη μέρος ο δήμαρχος Τυρνάβου Δ. Κουγιώνης, ο δήμαρχος Αμπελώνα Δημοσθ. Τσαμπαλής, η κ. Μαρία Καλπενίδου από την επιτροπή Αλιείας, οι πρόεδροι κοινοτήτων: Γιάννουλης Αλ. Μπέης, Δελερίων Βασίλης Νταβαρούκας, Βρυσιόπου Λευτέρης Κωτούλας, ο αντιπρόεδρος Φαλάνης, μέλη του Δ.Σ. του ΤΟΕΒ Μ. Τυρνάβου, εκπρόσωποι αγροτικών συλλόγων κ.α.

Μέτρα - ασπιρίνες για τη λειψυδρία

ΕΚΤΑΚΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΘΗΚΕ ΧΘΕΣ ΣΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ

Στη μερική αντιμετώπιση του εξυμμένου αρδευτικού προβλήματος του νομού, το οποίο σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη ανομβρία απειλεί φέτος με ολολοσχερή καταστροφή το μεγαλύτερο μέρος των καλλιεργειών αναμένεται να συμβάλει η χρηματοδότηση από την πολιτεία της μελέτης του φράγματος Γυρτώνης και η ταυτόχρονη χορήγηση εντός της εβδομάδος στη Νομαρχία Λάρισας, κονδυλίου ύψους 100 εκατ. δραχμών για την άμεση έναρξη κατασκευής μικρών φραγμάτων.

Οι έκτακτες αυτές χρηματοδοτήσεις για την κατασκευή αρδευτικών έργων στο νομό που δόθηκαν από την πολιτεία ανακοινώθηκαν κατά τη διάρκεια ευρείας σύσκεψης που διοργάνωσε χθες η Νομαρχία Λάρισας, προκειμένου να συζητηθούν από κοινού τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τη Νομαρχία και τους αγροτικούς φορείς για την επίλυση του αρδευτικού προβλήματος στο νομό.

Συγκεκριμένα, στη χθεσινή σύσκεψη τέθηκαν από τους υπηρεσιαστικούς παράγοντες της Νομαρχίας, τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλους φορείς του νομού τα φλέγοντα προβλήματα αρδευσης των καλλιεργειών, καταγράφηκε η υφιστάμενη κατάσταση σε υδάτινα αποθέματα, εκτιμήθηκαν οι επιπτώσεις από τη φετινή συνεχιζόμενη λειψυδρία και τέλος προτάθηκαν μέτρα προς άμβλυνση εν μέρει του προβλήματος.

Οι απόψεις όλων, όσον συμμετείχαν στη σύσκεψη συνέκλιναν ως προς τα ζητήματα που τέθηκαν από τη γενική επισημείωση του Διευθυντού Εργων Βελτιώσεων νομού Λάρισας κ. Κ. Γκούμα.

Ειδικότερα:

ΒΡΟΧΟΜΕΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

* Ο μέσος όρος λοιπόν της ετήσιας βροχόπτωσης για τη Λάρισα την 10ετία 1971 - 1980 ήταν 480 χιλιοστά και την 10ετία 1981 - 1990 420 χιλιοστά.

* Ο μέσος όρος της 10ετίας 1981 - 1990 για τους μήνες Σεπτέμβριο μέχρι Μάρτιο είναι 251 χιλιοστά, το 1989 ήταν 122 χιλιοστά, το 1990 190 χιλιοστά και φέτος μόλις 194 χιλιοστά, ενώ τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο μόλις 12 χιλιοστά.

Υπάρχει δηλαδή μια υστέρηση 23% έναντι του μέσου όρου της 10ετίας 1981 - 1990, ενώ για τους μήνες Ιανουάριο - Φεβρουάριο υπάρχει μια υστέρηση που φθάνει το 80%.

Είναι σαφές συνεπώς ότι διανύουμε μια πολύ άνυδρη χρονιά, η οποία ανεξάρτητα από την εξέλιξη της τους επόμενους μήνες θα έχει τις επιπτώσεις της τόσο στους υπόγειους υδροφορείς όσο και στις αρδεύσεις γενικά, σε βαθμό μεγαλύτερο ίσως από αυτόν του 1990.

ΥΠΟΓΕΙΟΙ ΥΔΡΟΦΟΡΕΙΣ - ΣΤΑΘΜΗ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ

Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία δέκα (10) χρόνια, υπάρχει μια σαφής πτωτική πορεία της στάθμης των γεωτρήσεων σε όλο το Νομό - που διαφοροποιείται όμως από λεκάνη σε λεκάνη - εν τούτοις

Βουλευτές του νομού

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

Αυτά είναι:

* Πρόχειρα φράγματα Πηνειού: Είναι πρόχειρες κατασκευές σε 6 - 8 θέσεις στον Πηνειό ποταμό, συνολικής χωρητικότητας 4 εκατ. μ3. Κατασκευάζονται συνήθως στα

κά νερά ποταμών όπως ο Πηνειός, παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα και συχνά αδυνατούν να ικανοποιήσουν την υφιστάμενη κατάσταση αρδευόμενων καλλιεργειών.

* Η αποθήκευση χειμερινών νερών σε ταμιευτήρες, φράγματα κ.λπ. χωρίς την παράλληλη σταθεροποίηση των αρδευόμενων εκτάσεων, την οικονομία νερού και την σωστή του διαχείριση, δεν λύνει το πρόβλημα.

* Η αποδέσμευση από τις θερινές παροχές πηγών και του Πηνειού είναι επιφυλάκιση ως ένα βαθμό και δεν μπορεί να καλύψει τις ετήσιες αρδευτικές ανάγκες.

* Οι χρήστες αρδευτικού νερού, οι φορείς τους και η πολιτεία, δεν είναι σε θέση από μόνοι τους, ο καθένας ξεχωριστά, να αντιμετωπίσουν τα σοβαρά προβλήματα διαχείρισης του νερού χωρίς την μέγιστη δυνατή συνεργασία.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΜΕΤΡΑ

Οι προτάσεις που στοχεύουν

- η έναρξη εργασιών του ταμιευτήρα στον οποίο θα αποθηκευθούν όταν ολοκληρωθεί 1.000.000 μ3 νερού.

Αντικατάσταση 15 γεωτρήσεων προϋπολογισμού 120 εκατ. δρχ. Σε δύο μελέτες που ετοιμάστηκαν ήδη προβλέπεται η αντικατάσταση ορισμένων γεωτρήσεων μεγάλης παροχής που αχρηστεύθηκαν στις περιοχές Υπέρειας, Αγίου Γεωργίου κ.λπ. του ΤΟΕΒ Ενιππέα Φαρσάλων, στις περιοχές Ομορφοχωρίου, Νέσσωνος κ.λπ. του ΤΟΕΒ Πηνειού, καθώς και σε Κοινοότητες που υπάρχει ειδικό πρόβλημα.

* Αξιοποίηση 12 γεωτρήσεων προϋπολογισμού 100 εκατ. δρχ. Πρόκειται για τον εξοπλισμό ορισμένων γεωτρήσεων που ανορύχθηκαν στο παρελθόν και ορισμένων που θα ανορύχθούν για την ενίσχυση των αρδευτικών αναγκών περιοχών που έχουν προβλήματα με την λειψυδρία.

Όλα τα παραπάνω έργα συνολικού προϋπολογισμού 600 και πλέον εκατ. δρχ. μπορούν να αρχίσουν αμέσως μόλις εξασφαλισθεί η απαιτούμενη πίστωση και να ολοκληρωθούν εγκαίρως για την αρδευτική περίοδο εκτός του ταμιευτήρα Καστρίου και της αξιοποίησης ορισμένων γεωτρήσεων. Τα έργα αυτά, καθώς και όλα όσα εκτελούνται και βρίσκονται σε εξέλιξη με χρηματοδότηση του Νομαρχιακού προγράμματος, θα βοηθήσουν ουσιαστικά τις περιοχές για τις οποίες προορίζονται.

Εκτός των άμεσων έργων, η κατασκευή των οποίων θα επιλύσει βραχυπρόθεσμα έστω και μερικώς το αρδευτικό πρόβλημα του νομού, από όλους τους συμμετέχοντες στη χθεσινή σύσκεψη προβλήθηκε η αναγκαιότητα προώθησης του έργου της εκτροπής του Αχελώου, προκειμένου να υπάρξει οριστική επίλυση του αρδευτικού προβλήματος.

Στη χθεσινή σύσκεψη συμμετείχαν ο νομάρχης Λάρισας κ. Α. Εξαδάκτυλος (που προήδευσε αυτής), ο Α' αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Νικ. Κατσαρός, οι βουλευτές της Ν.Δ. Λάρισας κ.κ. Γ. Παπαδημόπουλος και Ν. Μαρωνάκης, οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ Λάρισας κ.κ.: Γ. Αδαμόπουλος και Ν. Φαρμάκης, ο πολιτευτής της Ν.Δ. κ. Π. Αγορογιάννης, εκπρόσωποι όλων των πολιτικών κομμάτων, ο δήμαρχος Τυρνάβου κ. Δ. Κουγιώνης, ο δήμαρχος Ελασσόνας κ. Λ. Μεταξιώτης, ο πρόεδρος της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Λάρισας κ. Γ. Καραγεώργος, ο πρόεδρος της Ένωσης Γεωργικών Συν/σμών Φαρσάλων κ. Γ. Σούρλας, ο γραμματέας της Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων ν. Λάρισας κ. Γ. Πατάκης, μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου, οι ΤΟΕΒ, το ΤΕΕ, το ΓΕΩΤΕΕ, η ΤΕΔΚ Ν. Λάρισας, η ΔΕΥΑΛ, η 3η Περιφερειακή Δ/ση Εγγείων Βελτιώσεων, η 1η και 2η ΔΕΚΕ, η ΔΕΗ, η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, ο διευθυντής Γεωργίας ν. Λάρισας κ. Χρ. Μητρογιάννης και άλλοι υπηρεσιαστικοί παράγοντες της Νομαρχίας Λάρισας.

ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΚΗΡΥΚΑΣ
Τρίτη 17 Μαρτίου 1992

Μαζική η συμμετοχή των φορέων στη σύσκεψη

Ζημιές στα σιτηρά

Αρκετά δυσόιωνα παρουσιάστηκε από τον Δ/ντή Γεωργίας κ. Χρ. Μητσογιάννη στη σύσκεψη, το μέλλον των καλλιεργειών σιτηρών και ψυχανθών του Νομού, με βάση τις αναφορές των Γεωπόνων των Γραφείων Γεωργικής Ανάπτυξης για την υφιστάμενη κατάσταση.

Σύμφωνα με τις αναφορές αυτές, η επαρχία Ελασσόνας είναι η πιο «προβληματική» αφού σε σύνολο 242.000 στρεμμάτων παραμένουν αφύτρωτα 40.000 στρ. (το 1/6 της καλλιεργούμενης έκτασης), ενώ οι ζημιές αναμένεται να ανέλθουν σε ποσοστό 70% αν δεν βρέξει και 50% αν βρέξει.

Από τις «ευνοημένες» περιοχές είναι η επαρχία Φαρσάλων, η οποία δέχθηκε ήδη μια βροχή στις 11/3 και αν βρέξει ξανά η εξέλιξη των καλλιεργειών αναμένεται πολύ καλή.

Γενικά στο νομό, έχουν σπαρεί 1.359.360 στρεμ. (1.308.100 στρ. με σιτηρά και 51.260 στρ. με ψυχανθή).

Από αυτά, οι αρδευόμενες εκτάσεις ανέρχονται σε 336.500 στρ. και οι ξηρικές σε 1.022.860 στρέμματα.

Τα αφύτρωτα στρέμματα ανέρχονται σε 49.900 (Ελασσόνα 40.000 στρ., Γόννοι 1.000 στρ., Λάρισα 8.000 στρ. και Συκούριο 900 στρ.).

Το ποσοστό ζημιών στην αναμενόμενη παραγωγή θα ανέλθει σε 40% αν δεν βρέξει και σε 20% αν βρέξει στο επόμενο 15νήμερο.

νερά που υπάρχει μια προοδευτική μείωση με την πρόοδο των αρδεύσεων, τα επιφανειακά νερά και ιδιαίτερα ο Πηνειός ποταμός, εμφανίζονται τα πρώτα ανησυχητικά σημάδια κάμψης από νωρίς την άνοιξη, ενώ το καλοκαίρι είναι ανύπαρκτα και μηδενίζονται.

Οι μετρήσεις παροχών του Πηνειού που γίνονται τα τελευταία χρόνια σε συγκεκριμένα σημεία (Κεραμίδι, Πηνειάδα, Γιάννουλη κ.λπ.) δείχνουν ότι από τις αρχές Ιουνίου μέχρι και τον Σεπτέμβριο, ο Πηνειός μόλις διατηρεί 4 - 5 κυβικά μέτρα ανά δευτερόλεπτο σε συνθησιμέ-

μέσα Απριλίου και καταστρέφονται τον Σεπτέμβριο. Δημοπρατήθηκαν ήδη και υπάρχει δυνατότητα άμεσης έναρξης, εφόσον συνεχισθεί η πώση της παροχής του Πηνειού.

* Φράγματα Ασμάκιου: Είναι συνολικά 6 μόνιμα φράγματα με πόρτες, στον φυσικό συλλεκτήρα «Ασμάκι». Έχουν χωρητικότητα 2,5 εκατ. μ3 και σήμερα είναι γεμάτα κατά 80 - 90%.

* Συλλεκτήρας ΙΤ: Πρόκειται για τον κεντρικό αποδέκτη - συλλεκτήρα που καταλήγει στη σήραγγα της Κάρας. Κατά μήκος αυτού υπάρχουν μόλις 6 θέσεις και σημεία τα ο-

στην επίλυση του προβλήματος είναι:

* Προστασία του υπόγειου δυναμικού

* Σωστή και οικονομική άρδευση

* Μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων κατά 20% στις προβληματικές περιοχές

* Σωστή διαχείριση του νερού και κατασκευή νέων άμεσων έργων. Τα έργα που προτάθηκαν για κατασκευή και για τα οποία απαιτείται πίστωση ύψους 428 εκατ. δρχ. είναι τα εξής:

* Πρόχειρα φράγματα Πηνειού (5 - 7) προϋπολογισμού 100 εκατ. δρχ. για την αποθήκευση 4 εκατ. μ3 νερού.

* Προστασία αναχωμάτων, ταμιευτήρων προϋπολογισμού 100 εκατ. δρχ. προκειμένου να ενισχυθούν σε όλο το μήκος τους τα αναχώματα των ταμιευτήρων, τα οποία κινδυνεύουν από τις ρωγμές που δημιουργεί ο ισχυρός κυματισμός και για να γίνει δυνατή η αποθήκευση μεγαλύτερης ποσότητας νερού (περίπου 1,5 εκατ. μ3).

* Κατασκευή ταμιευτήρων Καστρίου προϋπολογισμού 200 εκατ. δρχ. Παρά το γεγονός ότι η έκταση που θα γίνει ο ταμιευτήρας δεν παραδόθηκε από τον αναδοσμό με την μεσολάβηση της κοινότητας παραδόθηκε από τους ιδιοκτήτες το τμήμα της έκτασης που χρειάζεται για τον ταμιευτήρα, συντάχθηκε η σχετική μελέτη από την Υπηρεσία και είναι δυνατή - εφόσον εξασφαλισθεί χρηματοδότηση

ΥΠΟΓΕΙΟΙ ΥΔΡΟΦΟΡΕΙΣ - ΣΤΑΘΜΗ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ

Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία δέκα (10) χρόνια, υπάρχει μια σαφής πτωτική πορεία της στάθμης των γεωτρήσεων σε όλο το Νομό - που διαφοροποιείται όμως από λεκάνη σε λεκάνη - εν τούτοις πρόκειται για μια αναμενόμενη πτώση και για μια ελεγχόμενη κατάσταση στο βαθμό που ελέγχεται η ανόρυξη νέων γεωτρήσεων. Τόσο το 1988 όσο και το 1990 υπήρχαν πολλά προβλήματα, που αναφέρονταν σε μείωση ή μηδενισμό της παροχής των γεωτρήσεων λόγω πτώσης της στάθμης, καταπτώσεων κ.λπ. Είναι χαρακτηριστικό ότι τις περιόδους αυτές δαπανήθηκαν - κατά τους μετριότερους υπολογισμούς - ποσά άνω των 2 δις δρχ. μόνο για αντικαταστάσεις γεωτρήσεων.

Σήμερα, υπάρχει μια υστέρηση της στάθμης των γεωτρήσεων έναντι της περυσινής, κατά 2 - 5 μέτρα στις γεωτρήσεις μεγάλων παροχών και κατά 2 - 4 μέτρα στις γεωτρήσεις των χαλαρών σχηματισμών που είναι και οι περισσότερες. Η υστέρηση αυτή δεν είναι τόσο σημαντική, αν όμως ληφθεί υπόψη ότι τον περασμένο χρόνο υπήρχαν μεγαλύτερες βροχοπτώσεις και 2 τουλάχιστον ποτίσματα λιγότερα που σημαίνει μικρότερη πτώση στάθμης, τότε γίνεται σαφές ότι δεν πρέπει να υπάρχει εφησυχασμός. Πρέπει επί-

οια καμψή από νωρίς την ανόρυξη, ενώ το καλοκαίρι είναι απαραίτητα και μηδενίζονται.

Οι μετρήσεις παροχών του Πηνειού που γίνονται τα τελευταία χρόνια σε συγκεκριμένα σημεία (Κεραμίδι, Πηνειάδα, Γιάννουλη κ.λπ.) δείχνουν ότι από τις αρχές Ιουνίου μέχρι και τον Σεπτέμβριο, ο Πηνειός μόλις διατηρεί 4 - 5 κυβικά μέτρα ανά δευτερόλεπτο σε συνηθισμένες χρονιές, ενώ σε άνδρες χρονιές όπως το 1988 ή 1990 διατηρεί 0,5 κυβικά μέτρα ανά δευτερόλεπτο ή και μηδενίζεται. Στην ουσία πρόκειται ουσιαστικά για αποδέκτη λυμάτων χωρίς έλκος ζωής και όχι για ποταμό.

Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι τα τέσσερα αντλιοστάσια του ΤΟΕΒ Πηνειού που βρίσκονται κοντά στη Γιάννουλη, για να λειτουργήσουν χρειάζονται 7 - 8 κυβικά μέτρα ανά δευτερόλεπτο.

Τα μηνύματα από την σημερινή παροχή του Πηνειού είναι μάλλον ανησυχητικά, εάν δεν βρέξει τους επόμενους δύο μήνες. Παροχές της τάξεως 9 - 10 κυβικά μέτρα ανά δευτερόλεπτο, όχι μόνον δεν προμηνύουν ομαλές αρδεύσεις, αλλά χτυπούν από τώρα τα καμπανάκια του κινδύνου για τις εκτάσεις που αρδεύονται από τον Πηνειό.

Παρόμοια αλλά λιγότερο ανησυχητικά φαινόμενα μείωσης της παροχής εμφανίζονται φέτος και σε διάφορες πηγές του νομού, όπως οι πηγές Αμουρίου και Κεφαλοβρύσου και αυτές στο Μάτι Τυρνάβου (Αργυροπούλι).

* Φράγματα Ασμάκιου: Είναι συνολικά 6 μόνιμα φράγματα με πόρτες, στον φυσικό συλλεκτήρα «Ασμάκι». Έχουν χωρητικότητα 2,5 εκατ. μ³ και σήμερα είναι γεμάτα κατά 80 - 90%.

* Συλλεκτήρας ΙΤ: Πρόκειται για τον κεντρικό αποδέκτη - συλλεκτήρα που καταλήγει στη σήραγγα της Κάρολας. Κατά μήκος αυτού υπάρχουν μόνιμες θέσεις και σημεία τα οποία κλείνουν και δημιουργούν ένα αποθηκευτικό χώρο μήκους 10 χιλιομέτρων και συνολικής χωρητικότητας 400 χιλ. μ³.

* Ταμιευτήρες: Έχουν κατασκευασθεί 5 ταμιευτήρες (Καλαμάκι, Νιάματα, Πλατύκαμπο, Ελευθέριο και Δήμητρα), συνολικής ωφέλιμης έκτασης 3.000 στρεμμάτων με δυνατότητα αποθήκευσης χωρίς κίνδυνο για τα αναχώματα περίπου 8,5 εκατ. κυβικών μέτρων νερού. Σήμερα είναι γεμάτοι και οι τρεις και σύντομα θα γεμίσουν και οι άλλοι δύο, δηλαδή της Δήμητρας και του Πλατυκάμπου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

* Τα υπόγεια νερά, παρά το γεγονός ότι αρδεύουν πάνω από το 70% της συνολικής αρδευόμενης έκτασης του Νομού και παρά το γεγονός ότι ακόμη δεν δημιουργήσαν προβλήματα σε μεγάλο βαθμό εν τούτοις σε ορισμένες περιοχές του Νομού έχουν φθάσει σε οριακό σημείο (Μύρα, Χάλικη κ.λπ.) δεν είναι ανεξάντλητα και πρέπει να προστατευθούν από την αλόγιστη και ανεξέλεγκτη χρήση τους.

* Οι πηγές και τα επιφανεια-

200 εκατ. δρχ. Παρά το γεγονός ότι η έκταση που θα γίνει ο ταμιευτήρας δεν παραδόθηκε από τον αναδασμό με την μεσολάβηση της κοινότητας παραδόθηκε από τους ιδιοκτήτες το τμήμα της έκτασης που χρειάζεται για τον ταμιευτήρα, συντάχθηκε η σχετική μελέτη από την Υπηρεσία και είναι δυνατή - εφόσον εξασφαλισθεί χρηματοδότηση

Νομαρχιακού Συμβουλίου, οι ΤΟΕΒ, το ΤΕΕ, το ΓΕΩΤΕΕ, η ΤΕΔΚ Ν. Λάρισας, η ΔΕΥΑΛ, η 3η Περιφερειακή Δ/ση Εγγείων Βελτιώσεων, η 1η και 2η ΔΕΚΕ, η ΔΕΗ, η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, ο διευθυντής Γεωργίας ν. Λάρισας κ. Χρ. Μητσογιάννης και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες της Νομαρχίας Λάρισας.

Σήμα κινδύνου της Νομαρχίας για το νερό που λιγοστεύει...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΡΙΤΗ 17 ΜΑΡΤΙΟΥ

1992

Του

Δημήτρη Κατσανάκη

Σήμα κινδύνου προς κάθε κατεύθυνση ανάλογο με αυτό της Αθήνας κατά τα τελευταία χρόνια για την έλλειψη νερού που καλύπτει όχι μόνο τις αρδευτικές ανάγκες εκατομμυρίων καλλιεργούμενων εκτάσεων της περιοχής αλλά και τις υδρευτικές ανάγκες εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων στον νομό Εξέπεμψε χθές η νομαρχία Λάρισας.

Η παρατεταμένη περίοδος ανομβρίας που επεκράτησε καθόλη την διάρκεια του φετινού χειμώνα και συνεχίζεται ακόμη και τον Μάρτιο ανεξάρτητα από την εξέλιξη στους επόμενους μήνες έχει εκλάβει ανησυχητικές διαστάσεις καθώς η καταστροφή της αγροτικής παραγωγής θεωρείται δεδομένη - απομένει απλά να μετρηθεί το ποσοστό στις επόμενες εβδομάδες - ενώ αναζητούνται τρόποι για τον περιορισμό τόσο της αρδευτικής όσο και της υδρευτικής κατανάλωσης του νερού.

Το μέγεθος του σύνθετου προβλήματος της λειψυδρίας και της ανομβρίας με τις οικονομικές και τις κοινωνικές διαστάσεις του που τείνει πλέον να καταστεί μόνιμο σύμφωνα με τις εμπειρίες της τελευταίας δεκαετίας περιγράφηκε περίτρανα και με κάθε λεπτομέρεια στην διάρκεια της χθεσινής ευρύτατης σύσκεψης στην αίθουσα της νομαρχίας στην έναρξη της οποίας ο νομάρχης κ. Ανδρέας Εξαδάκτυλος διατύπωσε τους έντονους προβληματισμούς και τις ανησυχίες του για την φετινή χρονιά, που προβλέπεται δυσκολότερη από το 1990 και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τον νομό.

Παράλληλα εξέφρασε την ανάγκη λήψης συγκεκριμένων αποφάσεων και μέτρων ενταγμένων σ' ένα συνολικά σχεδιασμένο πρόγραμμα ώστε και τα προβλήματα να αντιμετωπιστούν έστω και πυροσβεστικά αλλά και οι αντιπαλότητες και οι συρράξεις του καλοκαιριού 1990 να αποφευχθούν.

Την υφιστάμενη κατάσταση ανέλυσε ο καθ' ύλην αρμόδιος διευθυντής της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων Λάρισας κ. Κων. Γκούμας ο οποίος επεσήμανε ότι ήδη τα υπόγεια νερά, παρότι δεν δημιούργησαν προβλήματα σε μεγάλο βαθμό, σε ορισμένες περιοχές έφθασαν σε οριακά επίπεδα, οι πηγές και τα επιφανειακά νερά ποταμών όπως ο Πηνειός παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα και αδυνατούν να ικανοποιήσουν τις αρδευόμενες καλλιέργειες, η αποθήκευση χειμερινών νερών σε ταμιευτήρες χωρίς την παράλληλη σταθεροποίηση των αρδευόμενων εκτάσεων, την οικονομία νερού

● Μειώνονται κατά 20% οι αρδευόμενες εκτάσεις στις προβληματικές περιοχές
● Με 100 εκ. δρχ. αρχίζει άμεσα η κατασκευή μικρών φραγμάτων.

και την σωστή του διαχείριση δεν λύνει το πρόβλημα και η αποδέσμευση από τις θερινές παροχές πηγών και του Πηνειού είναι εφικτή ως ένα βαθμό χωρίς όμως να μπορεί να καλύψει τις ετήσιες ανάγκες.

Καταλυτική εξέλλου υπήρξε η απόδοση ευθυνών στους χρήστες νερού και ιδιαίτερα στους αγρότες. Καμμία σοβαρή προσπάθεια μεμονωμένη ή ομαδική αγροτών και φορέων, ΤΟΕΒ ή Κοινοτήτων, υπογράμμισε ο διευθυντής της ΔΕΒ, στην κατεύθυνση της μικρής μείωσης ή έστω της σταθεροποίησης των αρδευόμενων εκτάσεων δεν έγινε παρά τις εμπειρίες του 1990. Επιπρόσθετα, καμμία σοβαρή προσπάθεια σωστής διαχείρισης και οικονομίας δεν διαπιστώθηκε από τους χρήστες ενώ έργα σημαντικά που έγιναν και παραδόθηκαν παραμένουν ασυντήρητα και κινδυνεύουν να αχρηστευτούν.

Τα προτεινόμενα από την ΔΕΒ μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης, που φαίνεται να υιοθετούνται από την νομαρχία είναι η διατήρηση των μέτρων προστασίας του υπόγειου δυναμικού παράλληλα με τον περιορισμό της ανόρυξης νέων γεωτρήσεων, η σωστή και προγραμματισμένη άρδευση των καλλιεργειών, η μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων κατά 20% στις προβληματικές περιοχές και η κατασκευή νέων άμεσων έργων προϋπολογισμού 620 εκ. δρχ.

Τα προτεινόμενα υπό κατασκευή έργα είναι 7 φράγματα στον Πηνειό 100 εκ. δρχ., η προστασία αναχωμάτων ταμιευτήρων 100 εκ. δρχ., η κατασκευή Ταμιευτήρων Καστρίου 200 εκ. δρχ., η αντικατάσταση 15 γεωτρήσεων 120 εκ. δρχ. και η αξιοποίηση 12 γεωτρήσεων 100 εκ. δρχ.

Την χορήγηση 100 εκ. δρχ. για την άμεση έναρξη κατασκευής μικρών φραγμάτων αλλά και την χρηματοδότηση της μελέτης φράγματος στην Γυρτώνη γνωστοποίησε με τηλεγράφημά του στην σύσκεψη ο υπουργός Παιδείας κ. Γ. Σουφλιάς μετά από επικοινωνία που είχε χθές το πρωί με τον υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Αριστ. Τσιπλάκο.

Την υφιστάμενη κατάσταση στην ύδρευση δήμων και κοινοτήτων του νομού ανέλυσε ο προϊστάμενος της ΤΥΔΚ κ. Γρηγ. Σουλιάτης, ο οποίος πρότεινε την αναγκαιότητα της χρηματοδότησης νέων δεξαμενών, νέων δικτύων εξωτερικών υδραγωγείων καθώς και της δημιουργίας νέων συνδέσμων ύδρευσης και της προσθήκης νέων κοινοτήτων στους ήδη υπάρχοντες συνδέσμους.

Ο κ. ΜΑΜΜΩΝΑΣ

Την βεβαιότητα ότι θα εκτελεστούν τα προτεινόμενα από την ΔΕΒ έργα με το επιχείρημα ότι το ποσό των 600 εκ. δρχ. είναι σχετικά χαμηλό διατύπωσε ο βουλευτής κ. Μαρωνάς, ο

ο οποίος ζήτησε την κινητοποίηση όλων των φορέων για την εξασφάλιση μεγαλύτερων κονδυλίων από τα συνολικά 3 δισ. δρχ. που δίνονται από το υπουργείο Γεωργίας σε όλη την Ελλάδα για την αντιμετώπιση επειγόντων αναγκών.

Ο κ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ

Δριμεία κριτική στην πολιτεία για την πρακτική της στα τελευταία χρόνια άσκησε ο βουλευτής κ. Φαρμάκης επισημαίνοντας ότι τα μέτρα έπρεπε να έχουν ληφθεί από το 1977, που άρχισαν τα πρώτα προβλήματα της λειψυδρίας.

Η πολιτεία δεν έκανε το χρέος της, τόνισε ο βουλευτής, καθώς η Νομαρχία έπρεπε να προγραμματίσει περισσότερα χρήματα για την ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας ενώ κάνει το λάθος να εντάσσει έργα σε κοινοτικά προγράμματα, που δεν στηρίζουν έργα για την αντιμετώπιση της ξηρασίας.

Παράλληλα ο κ. Φαρμάκης τόνισε την ανάγκη της προώθησης του ταμιευτήρα της Κάρλας αλλά και του Αχελώου, πέρα από κάθε κομματική αντιπαράθεση.

Ο κ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Την τάση της μονιμοποίησης του προβλήματος «λειψυδρία» επεσήμανε στην τοποθέτησή του ο βουλευτής κ. Γ. Αδαμόπουλος για την επίλυση του οποίου πρότεινε σαν αναγκαία την λήψη μέτρων τόσο άμεσα όσο και μακροπρόθεσμα.

Ο βουλευτής έκανε ιδιαίτερες

αναφορές στην λειτουργία του ΕΛΓΑ που δεν έχει αποζημιώσει ακόμη τους αγρότες που επλήγησαν από την ξηρασία του 1990, στην ανάγκη αξιοποίησης του υδάτινου δυναμικού του Μέγδοβα, στην καθιέρωση αγροτικού τιμολογίου στο πετρέλαιο για την υποβάθμιση και την ενίσχυση του έργου των αγροτών καθώς και στην συνεργασία των χρηστών νερού με τις νομαρχιακές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Εξάλλου ο κ. Αδαμόπουλος τάχθηκε υπέρ της προώθησης του Αχελώου για την μακροπρόθεσμη επίλυση του προβλήματος ενώ διατύπωσε τους προβληματισμούς του για το πώς η ΥΕΒ θα επιβλέψει την κατασκευή των νέων έργων μετά την πρόσφατη κυβερνητική απόφαση για την κατάργησή της.

Ο κ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ

Στην πρόταση συγκεκριμένων και άμεσων μέτρων για την επίλυση των προβλημάτων στράφηκε ο αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Ν. Κατσαρός στην εισηγησή του τονίζοντας την ανάγκη να διεκδικήσει η Λάρισα την κατ' εξαίρεση χορήγηση υλικών για την ηλεκτροδότηση των γεωτρήσεων.

Εξάλλου ο κ. Κατσαρός εξέφρασε τον προβληματισμό του για την ανόρυξη γεωτρήσεων ακόμη και σε απαγορευμένες περιοχές ενώ απαντώντας στην «πρόκληση» του τηλεγραφήματος του κ. Σουφλιάς γνωστοποίησε την διάθεση του πρωθυπουργού κ. Κ. Μητσοτάκη να καλύψει σημαντικό μέρος των αναγκών του νομού, διάθεση που εξέφρασε κατά την διάρκεια πρόσφατης συνάντησής τους.

ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Τις ανησυχίες του αγροτικού κόσμου αλλά και των ανθρώπων από όλα τα σημεία του νομού μετέφεραν από την πλευρά τους οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων αποδεχόμενοι το μέγεθος του προβλήματος και τις εισηγήσεις των υπηρεσιακών παραγόντων δηλώνοντας παράλληλα υποστήριξη σε κάθε προσπάθεια αντιμετώπισής του.

Στην χθεσινή σύσκεψη παρευρέθηκαν εκτός των προαναφερθέντων βουλευτών, ο βουλευτής κ. Ι. Παπαδημόπουλος, οι νομαρχιακοί σύμβουλοι κ.κ. Λέτοιοι και Χαϊδούλης, οι δήμαρχοι Τυρνάβου κ. Κουγιώνης, Ελασσόνας κ. Μεταξιώτης και Φαρσάλων κ. Βαϊρακλιώτης, εκπρόσωποι των Ν.Ε. της Ν.Δ. του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΝ και του ΚΚΕ, διευθυντές υπηρεσιών, οι πρόεδροι των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών Λάρισας, Φαρσάλων και Ελασσόνας, οι πρόεδροι των ΤΟΕΒ Πηνειού και Ενιπέα Φαρσάλων, ο προϊστάμενος του Οργανισμού Βάμβακος καθώς και εκπρόσωποι συλλόγων και φορέων του νομού.

Ζημιές στα φράγματα του Πηνειού από την πλημμύρα...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1992

Του Αχ. Τραγούδα

«Η βροχή σταμάτησε την έκδοση της επιταγής αρκετών εκατομμυρίων που θα απαιτούνταν για την κάλυψη των ζημιών στις καλλιέργειες, από μία ενδεχόμενη παράταση της λειψυδρίας. Μ' αυτήν την έννοια, οι ζημιές στα τρία πρόχειρα φράγματα, που κατασκευάστηκαν στον Πηνειό και οικονομικά ανέρχονται στα 10.000.000 δρχ. είναι ελάχιστες».

Την δήλωση αυτή έκανε ο νομάρχης Λάρισας κ. Ανδρέας Εξαδάκτυλος, μετά την επίσκεψή του, χθες στα δύο από τα τρία φράγματα του Πηνειού που υπέστησαν ζημιές. Τα φράγματα αυτά βρίσκονται στις περιοχές της Γυρτώνης και του Κουλουρίου και παρασύρθηκαν από την ροή των νερών, καθώς είχε πλημμυρική παροχή 140 κυβικών το δευτερόλεπτο, αντί της κανονικής των 20 έως 25 κυβικών.

Όπως τόνισε ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτισσεων κ. Κων. Γκούμας που συ-

Ο κ. Α. Εξαδάκτυλος με τον κ. Κ. Γκούμα, στη χθεσινή επίσκεψή τους, στα κατεστραφέντα φράγματα

νόδευε τον κ. Α. Εξαδάκτυλο η αποκατάσταση των ζημιών θα γίνει μόλις υποχωρήσει η πλημμυρική παροχή και γίνουν οι εκτιμήσεις των υλικών που απέμειναν και που απαιτούνται.

«Η κατασκευή προχειρών φραγμάτων, προϋποθέτει στην ουσία κάποιο ρίσκο - υπογράμμισε ο κ. Κ. Γκούμας. Αν γίνει

νωρίς μπορεί να καταστραφούν από μία ενδεχόμενη πλημμύρα. Αν γίνει αργά και επικρατήσει ξηρασία, δεν θα υπάρξει η δυνατότητα αποθήκευσης νερού. Φέτος δεν είμαστε τυχεροί, γιατί η πλημμυρική παροχή ήταν αρκετά μεγάλη και υπερκέρασε τις εξόδους διαφυγής του νερού».

Να σημειωθεί ότι η βροχόπτωση της Παρασκευής και του Σαββάτου, έφτασε στα 45 χιλιοστά νερού, ενώ στην διάρκεια του πρώτου τρίμηνου του '92 δεν ξεπέρασε τα 22 χιλιοστά. Οι αριθμοί αυτοί, δίνουν ανάγλυφη την εικόνα της αντίφασης που σχηματίζεται μεταξύ ξηρασίας και πλημμύρας.

Τέλος πρέπει να επισημανθεί ότι δεν υπάρχει κατά την εκτίμηση της ΔΕΒ καμία ανησυχία στους ταμειυτήρες, οι οποίοι έχουν καλυφθεί από νερό. Παρόλα αυτά και για προληπτικούς λόγους, θα γίνει ενίσχυση των αναχωμάτων, για να αποκλειστεί κάθε κίνδυνος από τους κυματισμούς που παρατηρούνται.

Με αφορμή το γεγονός αυτό, ο κ. Δημ. Κανάκης (του πρακτορείου «Τέμπη - Travel» ενός πρακτορείου που διοργάνωσε πολλές εκδρομές για το εξωτερικό αυτό νησί), επεσήμανε κάτι ιδιαίτερα σημαντικό.

- Το πόσο άμεσα δηλαδή και έξυπνα αντέδρασαν οι Ισπανοί στη γενική τουριστική κρίση της Ευρώπης. Μια αντιδραση προς μίμηση και για ορισμένους παράγοντες του εγκωρίου τουρισμού (κράτος και ιδιώτες...)

Ο διευθυντής της ΔΕΒ δήλωσε κατηγορηματικά ότι δεν πρόκειται να νομιμοποιήσει με την υπογραφή του το αποτέλεσμα αυτής της αυθαιρεσίας του ΤΟΕΒ (Αρα οι αγρότες να το ξεχάσουν ότι θα ποτίσουν;...)

12/8/92 Παρατυπία

★ **ΑΜΕΣΩΣ** απάντησε, ο κ. Κ. Γκούμας της ΔΕΒ, σε χθεσινό σχόλιο για την καθυστέρηση στην γεώτρηση στο Μαυροβούνι που προκάλεσε καταστροφή στους βαμβakoκαλλιεργητές που περίμεναν (ματαιώς) να ποτίσουν απ' αυτήν.

Ο κ. Γκούμας διευκρίνησε ότι η υπηρεσία δεν έχει γεωτρύπανα, ούτε πρόκειται για δική της εργολαβία και επέριψε τις ευθύνες στον ΤΟΕΒ Ταουσάνης που «ολόκληρο το χειμώνα καθυστέρησαν, παρόλο που ήξεραν το πρόβλημα, δεν προκήρυξαν διαγωνισμό για το έργο και τελικά προχώρησαν χωρίς να τηρήσουν την καθορισμένη, νόμιμη, διαδικασία αγνοώντας την υπηρεσία...»

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΖΗΤΗΣΕ ΤΑΧΥΤΕΡΟΥΣ ΡΥΘΜΟΥΣ

Ετοιμο το 1993 το φράγμα Λόφου Ελασσόνας

★ ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΟΥΝ ΤΑ
ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΑΓΙΟΝΕΡΙΟΥ, ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ,
ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ ΚΑΙ ΛΙΒΑΔΙΟΥ

Τα έργα που γίνονται στον Λόφο για το φράγμα της περιοχής

ΕΛΑΣΣΟΝΑ (Του ανταποκριτή μας Δ. Νούλα)

Την απόλυτη ικανοποίηση του εξέφρασε ο νομάρχης Λάρισας κ. Α. Εξαδάκτυλος, κατά τη χθεσινή του επίσκεψη στην περιοχή Ελασσόνας, για την πορεία των εκτελουμένων εργασιών, ενός σημαντικού έργου υποδομής, όπως είναι η κατασκευή του φράγματος Λόφου.

Η αποπεράτωση του έργου τοποθετείται χρονικά στις αρχές του επόμενου θέρους και η χρήση του, θα καλύψει αρδευτικές ανάγκες 1.200 στρεμμάτων περίπου.

Το κατασκευαζόμενο φράγμα, που θεωρείται έργο - πιλότος, φιλοδοξεί να αναχαιτίσει τις ζημιές, που προξενεί στις καλλιέργειες η ξηρασία και να αποτελέσει - μέσω των αποκτούμενων εμπειριών - σημείο εκκίνησης για την κατασκευή και άλλων παρόμοιων φραγμάτων στην επαρχία Ελασσόνας.

Το φράγμα Λόφου είναι ύψος 20 μέτρων, χωρητικότητας 450.000 κυβικών μέτρων νερού, χρηματοδοτείται από τα ΠΕΠ Θεσσαλίας, ο συμβατικός χρόνος ολοκλήρωσης του είναι 18 μήνες και η προϋπολογιζόμενη δαπάνη κατασκευής του ανέρχεται στα 200.000.000 δρχ.

Το έργο ξεκίνησε την περασμένη Άνοιξη και αναμένεται να τελειώσει το καλοκαίρι του 1993. Ωστόσο, σύμφωνα με δήλωση εργολάβου της αναδόχου εταιρίας, θα καταβληθεί προσπάθεια το έργο να παραδοθεί στις αρχές του 1993. Όλα πάντως θα εξαρτηθούν από τις ομαλές ή όχι καιρικές συνθήκες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει συνεχής ροή χρηματοδότησης, ενώ ορισμένες δυσκολίες τεχνικής φύσεως ξεπεράστηκαν χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Μάλιστα χθες, κατά την ώρα άφιξης του κ. Νομάρχη στην περιοχή, τα συνεργεία έκαναν τσιμεντοενέσεις για να διασφα-

σθεί η στεγανότητα του φράγματος.

Επισημαίνεται ακόμη ότι, από την ημέρα παράδοσης του έργου, θα χρειασθεί μια πλήρης υδρολογική χρονιά, προκειμένου το φράγμα να είναι εκμεταλλεύσιμο. Δηλαδή, εκτιμάται ότι, θα δοθεί προς χρήση το καλοκαίρι του 1994.

Σε σχετική ερώτηση της «Ε» ο κ. Εξαδάκτυλος είπε:

- «Κατ' εμέ, η κατασκευή φραγμάτων στην επαρχία Ελασσόνας είναι μονόδρομος. Το πρόβλημα της ξηρασίας δεν μπορεί πλέον να αντιμετωπισθεί με γεωτρήσεις αφού έχει μειωθεί σημαντικά το υδάτινο δυναμικό. Εκτός αυτού οι γεωτρήσεις προκαλούν τεράστια οικολογικά προβλήματα.

Στόχος μας είναι η κατασκευή μικρών και μεγάλων φραγμάτων που θα ανακουφίσουν τον αγροτικό πληθυσμό σε ό,τι αφορά την άρδευση. Θεωρώ ότι το υπο κατασκευή φράγμα της κοινότητας Λόφου είναι ο προπομπός μιας σειράς έργων που δεν αποκλείεται να ξεκινήσουν τον επόμενο χρόνο.

Θέλω να πιστεύω ότι εφόσον υπάρξουν οι ανάλογες πιστώσεις, πολύ σύντομα θα αρχίσουν να κατασκευάζονται τα φράγματα Αγιονερίου, Κεφαλοβρύσου, Καλλιθέας και Λιβαδίου, τα οποία θα αρδεύσουν περισσότερα από 20.000 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης.

Αντισταθμιζόμενος το μέγεθος του προβλήματος ζήτησα ταχύτερους ρυθμούς στην κατασκευή του φράγματός Λόφου αν και πιστεύω ότι το έργο θα παραδοθεί νωρίτερα από τον προβλεπόμενο χρόνο.

Επειδή η επαρχία Ελασσόνας έχει γεωγραφική θέση που δεν επιτρέπει άρδευση από τα νερά του Αχελώου, τα φράγματα είναι απαραίτητα για την συλλογή των νερών της βροχής, αφού τα υπόγεια ύδατα έχουν σχεδόν εξαντληθεί».

Χρήσιμο είναι να επισημανθεί

ότι η Δ/ση Εγγείων Βελτιώσεων Λάρισας δραστηριοποιείται τα τελευταία χρόνια προκειμένου να περιορίσει τις απώλειες νερού σε ολόκληρο το νομό. Εκτός από τα υπο εξέλιξη φράγματα ανέλαβε την σημαντική πρωτοβουλία για την εξεύρεση καταλλήλων θέσεων που ενδείκνυνται για κατασκευή φραγμάτων και συλλογή υδάτων από βροχοπτώσεις.

Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας και σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας συστράτευσε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με αποτέλεσμα να εντοπισθούν 30 κατάλληλες θέσεις για φράγματα (κυρίως στην επαρχία Ελασσόνας).

Μέχρι σήμερα στη ΔΕΒ Λάρισας, έχουν παραδοθεί οι μελέτες για τα φράγματα Λόφου (κατασκευάζεται), Λιβαδίου, Αγιονερίου, Κεφαλοβρύσου, ενώ στο στάδιο της μελέτης βρίσκεται το φράγμα Καλλιθέας.

Για την υλοποίηση των παραπάνω έργων - συμπεριλαμβανομένης και της κατασκευής των φραγμάτων Διλόφου, Καλλιπεύκης και Αμπελακίων - είναι απαραίτητη η χρηματοδότηση από ένα ειδικό πρόγραμμα των Α.Ε. του υπουργείου Γεωργίας ή του ΥΠΕΧΩΔΕ με 3-5 δις δρχ. ή από κάποιο μελλοντικό πρόγραμμα της ΕΟΚ αφού τα έργα των ΜΟΠ και ΣΠΑ έχουν προγραμματισθεί και ολοκληρώνονται μέχρι το 1993 καθιστώντας την απορρόφηση πιστώσεων αδύνατη.

Να σημειωθεί τέλος ότι τις τεχνικές λεπτομέρειες του κατασκευαζόμενου έργου ανέφερε με ακρίβεια ο προϊστάμενος της ΔΕΒ Λάρισας κ. Κων/νος Γκούμας, ο οποίος μαζί με άλλους παράγοντες της ίδιας υπηρεσίας συνόδευσε τον κ. Εξαδάκτυλο ο οποίος επισκέφθηκε ακόμη την κοινότητα Λόφου και το υπάρχον πρόχειρο φράγμα στην Καλλιθέα.

Ο νομάρχης, υπηρεσιακοί
παραγόντες και αγρότες
κατά την επίσκεψη χθες
το πρωί στο φράγμα

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΦΡΑΓΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΩΣΕΙ ΑΝΑΣΑ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΕΛΑΣΣΟΝΑ (Του ανταποκριτή μας Δ. Νούλα)

Αίτημα για την αξιοποίηση των υδάτων ενός μικρού φράγματος υπέβαλε ο πρόεδρος της κοινότητας Καλλιθέας κ. Αλέξιος Καλαϊτζίδης προς τον νομάρχη Λάρισας κ. Ανδρέα Εξαδάκτυλο κατά την πρόσφατη επίσκεψη του τελευταίου στην επαρχία Ελασσόνας. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα φυσικό φράγμα χωρίς τεχνικές προδιαγραφές δυτικά της κοινότητας Καλλιθέας. Τα υπάρχοντα υδάτινα αποθέματα μένουν αναξιοποίητα εξαιτίας της αδυναμίας της πολιτείας να συνδράμει οικονομικά προς την κατεύθυνση κατασκευής ορισμένων απαραίτητων έργων που θα διευκόλυναν την ροή του νερού.

Συγκεκριμένα:

Είναι απαραίτητη η κατασκευή ενός αντλιοστασίου στη βάση του φράγματος, ενός αγωγού που θα μεταφέρει το νερό στο επιθυμητό σημείο και μιας μεγάλης δεξαμενής η οποία θα το διοχετεύει διά της βαρύτητας στις καλλιεργούμενες εκτάσεις.

Μέχρις ότου κατασκευασθεί το σύγχρονο φράγμα Καλλιθέας, η μελέτη του οποίου εκπονείται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τα προβλήματα που προκύπτουν από την ξηρασία μπορούν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά από το συγκεκριμένο μικροφράγμα.

Η δαπάνη κατασκευής των αναγκαίων έργων είναι της τάξεως των 50 εκατ. δρχ. Επειδή όμως το σύνολο της γεωργικής παραγωγής της κοινότητας Καλλιθέας διατρέχει σοβαρότατους κινδύνους από την ανομβρία και την ανησυχητική μείωση των υπόγειων υδάτων, είναι φρόνιμο να υπάρξει στήριξη του υποβληθέντος αιτήματος.

Αξίζει να μνημονεύσουμε το ενδιαφέρον που επέδειξε ο κ. Εξαδάκτυλος προς την κατεύθυνση υλοποίησης του παραπάνω αιτήματος. Συνοδευόμενος από τον προϊστάμενο της Δ/νσης Εγγείων Βελτιώσεων Λάρισας κ. Κων/νο Γκούμα επισκέφθηκε το χώρο του φράγματος και διαπίστωσε ιδίοις όμμασι την αναγκαιότητα εκμετάλλευσής του υπάρχοντος νερού.

Σε συζήτηση που είχε με τον πρόεδρο Καλλιθέας κ. Καλαϊτζή άφησε να εννοηθεί ότι θα εξαντλήσει όλες τις υπάρχουσες δυνατότητες προκειμένου να εξασφαλίσει την απαραίτητη πίστωση.

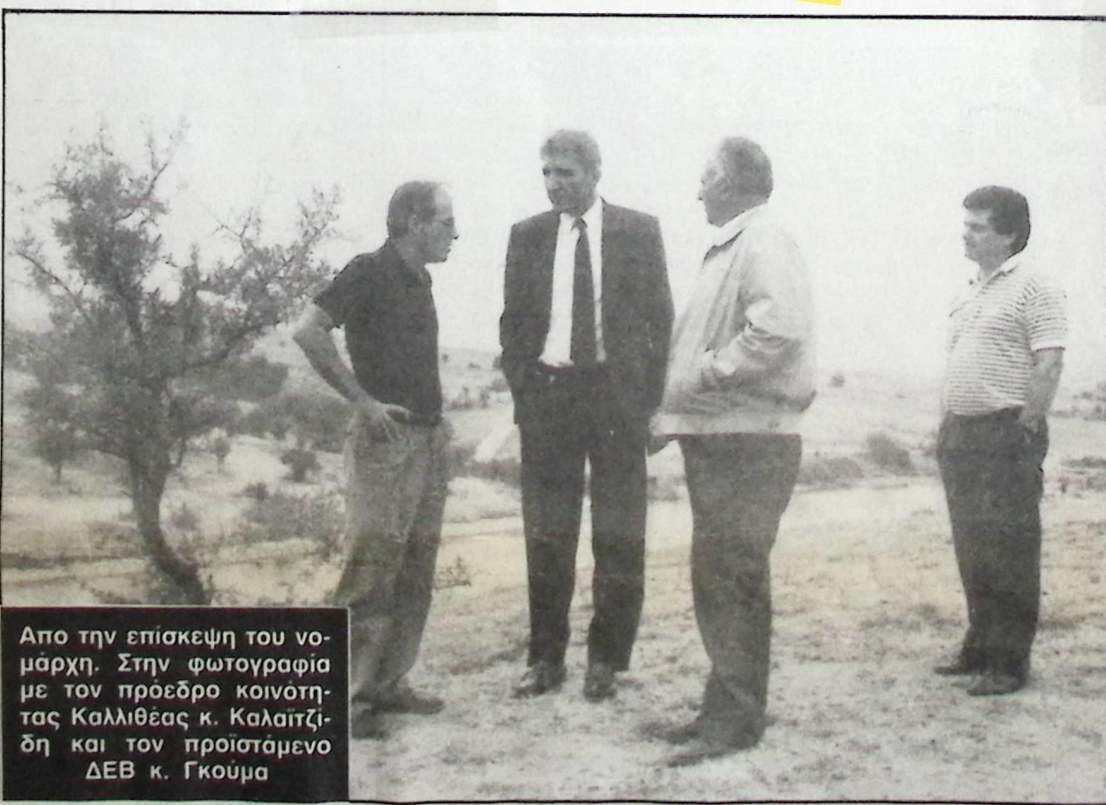
Ερμηνεύοντας τις προθέσεις του κ. νομάρχη καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι αρχίζει μια νέα περίοδος για την επαρχία Ελασσόνας σε ότι αφορά την υδροδότησή της. Ο κ. Εξαδάκτυλος φέρεται αποφασισμένος να προωθήσει με όλες του τις δυνάμεις την κατασκευή μικρών και μεγάλων φραγμάτων στην περιοχή Ελασσόνας η οποία αυτή τη στιγμή έχει το μικρότερο ποσοστό αρδευτικών εκτάσεων σε ολόκληρο το νομό Λάρισας.

Τα υπάρχοντα υδάτινα αποθέματα στην περιοχή Καλλιθέας είναι αναξιοποίητα

Μελετάται η αξιοποίηση υδάτινων αποθεμάτων στην περιοχή Ελασσόνας

● Ενδιαφέρον επέδειξε ο Νομάρχης στην διάρκεια πρόσφατης επίσκεψής του

Απο την επίσκεψη του νομάρχη. Στην φωτογραφία με τον πρόεδρο κοινότητας Καλλιθέας κ. Καλαϊτζή και τον προϊστάμενο ΔΕΒ κ. Γκούμα

Ποιά νέα έργα και μελέτες προτείνει για το ΠΔΕ 1993

Προτεραιότητα στην κατασκευή φραγμάτων δίνει η ΔΕΒ για τον επόμενο χρόνο 21/12/92

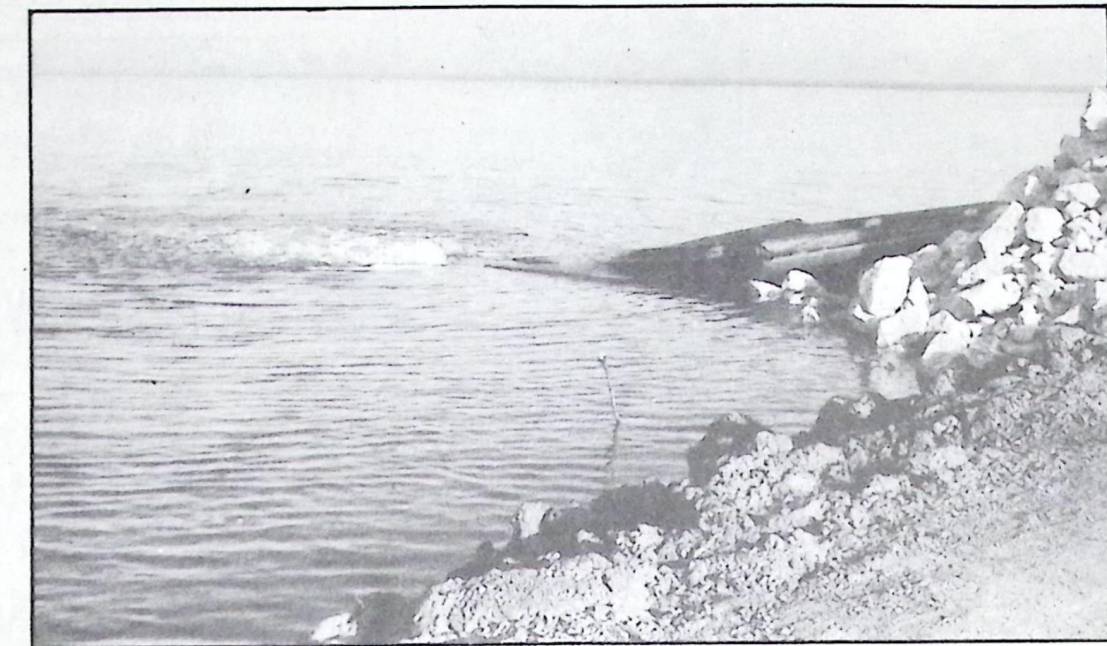
Του Δημήτρη
Κατσανάκη

Η αξιοποίηση των χειμερινών νερών με χωμάτινα φράγματα και η εξοικονόμηση - αποθήκευση αρδευτικού νερού με την παράλληλη μείωση των απωλειών επενδύοντας σε αρδευτικές διώρυγες είναι η φιλοσοφία, που διαπνέει τα νέα προτεινόμενα από την Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων έργα για το 1993, που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εγγειοβελτιωτικών έργων και μελετών.

Ενα πρόγραμμα χαρακτηριζόμενο από την προσπάθεια να ολοκληρωθούν τα συνεχιζόμενα έργα και μελέτες, καθώς και από την εισαγωγή νέων έργων, για τα οποία υπάρχουν ολοκληρωμένες μελέτες ή μελέτες οι οποίες σύντομα ολοκληρώνονται.

Η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων διαθέτει σήμερα τόσες μελέτες, ώστε ο νομός Λάρισας θα είναι έτοιμος να κάνει συγκεκριμένες προτάσεις ενόψει των νέων κοινοτικών προγραμμάτων, δηλώνει ο διευθυντής κ. Κων. Γκούμας, ο οποίος αισιοδοξεί για την δρομολόγηση της κατασκευής φραγμάτων εντός του 1993, που λύνει σοβαρά αρδευτικά προβλήματα, ιδιαίτερα μετά την έναρξη κατασκευής του φράγματος Λόφου Ελασσόνας, εντός του 1992.

Η φετινή χρονιά για την εκτέλεση έργων της ΔΕΒ μπορεί να χαρακτηριστεί ιδιαίτερα ικανοποιητική καθώς, παρά την «στενότητα» της γενικότερης οικονομικής κατάστασης, με πιστώσεις από εθνικούς πόρους και συγχρηματοδότηση προγραμμάτων της Κοινότητας που ανήλθαν σε 1 δισ. 314 εκ. δρχ. εκτελέστηκαν έργα με τα οποία θα αρ-

δευτούν εκτάσεις συνολικής επιφάνειας 15 χιλιάδων στρεμμάτων και θα βελτιωθεί η άρδευση σε άλλες 12 χιλιάδες στρέμματα.

Το νέο πρόγραμμα εγγειοβελτιωτικών έργων, χαρακτηρίζεται, όπως ήδη προαναφέρθηκε, από την προσπάθεια ολοκλήρωσης των συνεχιζόμενων έργων και μελετών, κατεύθυνση, που δίνει η Νομαρχία για το σύνολο των τομέων του νομαρχιακού προγράμματος, δημοσίων επενδύσεων.

Σύμφωνα με την κατεύθυνση αυτή, θα χρηματοδοτηθούν εντός του 1993, τα αρδευτικά έργα Σκλήθρου, Παλαιοκάστρου - Πραπωρίου - Συκιάς, Βερδικούσσας, Μακρυχωρίου, Λόφου Ελασσόνας (προϋπολογισμού 310 εκ. δρχ.) και Βλαχογιαννίου (προϋπολογισμού 225 εκ. δρχ.), η βελτίωση του προσαγωγού

διώρυγας Μάτι Τυρνάβου, τα μικρά ομαδικά αρδευτικά έργα σε περιοχές εκούσιου αναδασμού, η αντικατάσταση 15 γεωτρήσεων ΤΟΕΒ Ενιπέα Φαρσάλων, η επένδυση διώρυγας Ελευθερίου - Γλαύκης και η κατασκευή ταμιευτήρα Καστρίου.

Επίσης θα χρηματοδοτηθούν σαν συνεχιζόμενες μελέτες η προμελέτη και οριστική υδρογεωλογική μελέτη αξιοποίησης του υδατικού δυναμικού της περιοχής Ποταμιάς Ελασσόνας και η οριστική μελέτη του φράγματος Αγιονερίου Ελασσόνας, η οποία και θα εξοφληθεί.

Παράλληλα η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων προτείνει την έναρξη νέων έργων προϋπολογισμού 5,6 δισ. δρχ. και νέων μελετών προϋπολογισμού 135 εκ. δρχ. στο νομαρχιακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων με πιστώ-

σεις 790 εκ. δρχ. και 35 εκ. δρχ. αντίστοιχα, ως εξής:

Προτεινόμενα έργα.

★ Κατασκευή χωματινού φράγματος και δικτύου διανομής νερού στην κοινότητα Λιθαδίου προϋπολογισμού 2 δισ. δρχ. και πίστωση 100 εκ. δρχ., με το οποίο εξασφαλίζεται η άρδευση 4 χιλιάδων στρεμμάτων.

★ Κατασκευή χωματινού φράγματος και δικτύου διανομής νερού στην κοινότητα Διλόφου Φαρσάλων προϋπολογισμού 1,8 δισ. δρχ. και πίστωση 100 εκ. δρχ. για την αξιοποίηση 2 - 2,5 χιλιάδων στρεμμάτων.

★ Κατασκευή μικρών χωματινών φραγμάτων στο Μεγάλο Ελευθεροχώρι στο Στεφανόβουνο και στη Συκαμινέα προϋπολογισμού 550 εκ. δρχ. και πίστωση 250 εκ. δρχ. προκειμένου να συγκρατηθούν και να αξιοποιη-

θούν τα βροχίνα νερά.

★ Κατασκευή φράγματος - ταμιευτήρα στην κοινότητα Μαυροβουνίου προϋπολογισμού 250 εκ. δρχ. και πίστωση 100 εκ. δρχ.

★ Αντικατάσταση 13 γεωτρήσεων της περιοχής δικαιοδοσίας ΤΟΕΒ Ταουσάνης εξαπίας της αχρήστευσής τους από την λειψυδρία των τελευταίων χρόνων προϋπολογισμού 100 εκ. δρχ. και πίστωση 60 εκ. δρχ.

★ Επένδυση αύλακος ΤΟΕΒ Δαμασίου και ΤΟΕΒ Τυρνάβου με εκτιμητικό προϋπολογισμό 600 εκ. δρχ. και πίστωση 80 εκ. δρχ.

★ Αρδευτικό έργο κοινότητας Παραποτάμου, με το οποίο προβλέπεται η αξιοποίηση γεωτρήσης, μεταφορά του νερού σε υδατοδεξαμενή και άρδευση ελαιώνων της περιοχής, προϋπολογισμού 60 εκ. δρχ. και πίστωση 40 εκ. δρχ.

★ Αρδευτικό έργο κοινότητας Ν. Περιβολίου για την αξιοποίηση 5 γεωτρήσεων και την κατασκευή δικτύου μεταφοράς και διανομής του νερού προϋπολογισμού 250 εκ. δρχ. και πίστωση 60 εκ. δρχ.

Προτεινόμενες μελέτες

★ Αξιοποίηση χειμερινής παροχής πηγών Μάτι Τυρνάβου, για την διερεύνηση του τρόπου αποταμίευσης και αξιοποίησης των χειμερινών νερών των πηγών, προϋπολογισμού 45 εκ. δρχ. και πίστωση 15 εκ. δρχ.

★ Μελέτη τευχών δημοπράτησης φράγματος Κεφαλοβρύσου από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, προϋπολογισμού 30 εκ. δρχ. και πίστωση 10 εκ. δρχ.

★ Μελέτη αρδευτικού δικτύου διανομής φράγματος Αγιονερίου προϋπολογισμού 60 εκ. δρχ. και πίστωση 10 εκ. δρχ.